A°. 1857. N°. 137.

DONDERDAG 11 JUNIJ.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

De Prijs van dit Blad is per vierendeel jaars:
Voor de Stad . . . . **f 4.50**
Franko per post . . . . - **5.—**

Bijvoegsels, als ook de Verslagen der zittingen van de Provinciale Staten en van den Raad van Utrecht, worden den geabonneerden *gratis* toegezonden.

VERMINDERDE PRIJZEN der ADVERTENTIEN.

1°. Bekendmakingen van Geboorten, Huwelijken, Sterfgevallen, Dankbetuigingen, even als alle andere gewone advertentiën van Verkoopingen, Verhuringen, Verpachtingen, enz. van 1—5 regels *f* 1,—
Elke regel daarboven . . . . - 0,20

2°. Programma's en bekendmakingen van geleerde en andere genootschappen of kommissiën, oproepingen, of aanbevelingen tot liefdadigheid, of lijsten van ontvangene giften 1—10 regels . . *f* 1,—
Elke regel daarboven . . . . - 0,05

Zegelregten en Brietporten worden afzonderlijk berekend, even als een Exemplaar der Courant, hetwelk den inzender eener Advertentie bij elke eerste plaatsing bekomt, zoo hij de ontvangst daarvan niet vooraf afzegt.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht,

Gelet op de bepaling van art. 264 en art. 265 alinea 2 der Gemeentewet.

Doen te weten, dat voor de Wijken A. B. C. E. F. en K. de kohieren voor de plaatselijke directe belasting over het dienstjaar 1857 in hunne vergadering voorloopig vastgesteld zijnde, op werkdagen van den 11 Junij tot den 27 Junij 1857, van *tien* tot *één* ure, voor een ieder ter lezing zullen voorliggen in een der localen van de Stads Secretarie, naast het gebouw genaamd *het Keizerrijk*, op den hoek van de Oudegracht en de Ganzenmarkt.

En worden mitsdien de belanghebbenden nadrukkelijk uitgenoodigd zich dien termijn ten nutte te maken, om inzage te nemen van hunnen aanslag en tevens opmerkzaam gemaakt, dat, zoo zij tegen hunnen aanslag bezwaren mogten hebben, zij die *vóór* of uiterlijk *op* den 27 Junij 1857 schriftelijk behooren in te dienen aan den Raad dezer gemeente.

Utrecht, den 9 Junij 1857 Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. HINLóPEN, Weth.
Ter ordonnantie van dezelven
H. G. RÖMER.

BEKENDMAKING.

De Burgemeester der stad Utrecht brengt ter kennis der Ingezetenen, dat het door den heer Commissaris des Konings in de Provincie Utrecht executoir verklaarde primitieve Kohier voor de belasting op het Personeel voor de gemeente Tolsteeg of Wijk K. dienst $18^{57}/_{58}$, aan den heer Ontvanger der Directe Belastingen, eerste Afdeeling, Kantoor houdende aan het *St. Pieterskerkhof*, is ter hand gesteld, aan wie ieder verpligt is, zijnen aanslag, op den bij de wet bepaalden voet, te voldoen.

Gedaan en op de gewone plaatsen aangeplakt te Utrecht den 10. Junij 1857.
De Burgemeester voornoemd,
J. HINLóPEN, Weth.

UTRECHT 11 Junij.

Per telegraaf wordt ons uit Parijs van heden morgen gemeld, dat de *Moniteur* de keizerlijke besluiten bevat van de sluiting van de Senaatszitting en van de afkondiging van het nieuwe privilegie der Bank. De *Siècle* en de *Presse* bevatten de lijst der kandidaten, die de oppositie bij de aanstaande verkiezingen te Parijs tegenover de regerings-kandidaten wil stellen. Die lijst is thans bepaaldelijk vastgesteld als volgt: *Laboulaije*, *Bethmont*, *Cavaignac*, *Olivier*, *Carnot*, *Goudchaux*, *Darimon*, *Vavin*, *Lasteyrië* en *Reinan*. Het *J. des Débats* bevat deze lijst niet.

Men is dus te Parijs onder de fraktiën der oppositie tot eensgezindheid gekomen, en zelfs is de lijst behouden, gelijk die reeds voor een paar dagen is medegedeeld, op een enkelen naam na. De verkiezingen wekken te Parijs weder zeer de aandacht; hoe de zaak der eedsaflegging op de grondwet zal te vinden wezen is nog niet uitgemaakt, en men kan zich niet voorstellen, dat de Royalisten en Republikeinen zoo gereedelijk dien eed zullen willen doen, al heeft *la Presse* zich gedurende eenigen tijd beijverd, om te betoogen, dat men het regeringstelsel in Frankrijk niet meer wilde bestrijden, maar, als in Engeland, eene *oppositie van Z. M.* wilde daarstellen. Hoe weinig de oppositie in Frankrijk dien naam zou verdienen, waar het juist het regeringsbeginsel is, waarover men het oneens is, behoeft geen betoog.

De *Times* bespreekt de Chinesche zaken en zegt, dat Engeland de vijandelijkheden tegen China niet op verschillende punten zal en kan beginnen, maar tegen het distrikt van Kanton alleen zal handelen, om *Yeh* te verdrijven en door de bezetting der kust het hof van Peking tot het aanbieden van vredesvoorwaarden te dringen. Geschiedde dit niet, dan eerst zal men ook tegen andere punten met kracht ageren, maar men rekent dan op de medewerking van Frankrijk, dat eerst na de berigten van baron *Gros* bekomen beslissen zal, of er troepen naar China moeten gezonden worden. — De herhaalde muiterij der Inlandsche troepen in Indië wekt in Engeland bezorgdheid. De *Globe* beweert, dat het bestuur een oorlog met een der grensvorsten moet beginnen, om de aandacht af te leiden en aan de troepen bezigheid te geven.

Oostenrijk tracht overal de Duitsche Staten in te mengen. Zoo berigt men, dat, na de cirkulaire van het Weener kabinet aan de Duitsche hoven over de kwestie met Sardinië, graaf *Buol* eene nadere heeft gezonden, om zich te beklagen over de houding die Pruissen in de zaak der Donauvorstendommen heeft aangenomen. In die zaak openbaart zich, zegt men, bij Frankrijk eene verandering van gedachte. De verkiezingen in Moldavië zijn intusschen op aandrang van den Franschen gezant, in de vergadering den 30. Mei te Konstantinopel gehouden, stellig verdaagd, zoodat de voorbereidende handelingen van *Vogoridès* er doelloos zijn geworden.

Gister hebben wij *per telegraaf* mededeeling ontvangen, en daarvan in de stad berigt gegeven, van de zitting van de Eerste Kamer en de verklaring des ministers, dat het regeringsantwoord op het verslag der Tweede Kamer over de wet op het lager onderwijs gereed is. Reeds is de Tweede Kamer tegen den 23 Junij opgeroepen, en weldra zullen dus de belangrijke beraadslagingen over onderwijs plaats hebben.

— Z. M. heeft aan *A. P. A. H. de Lom de Berg*, op verzoek, eervol ontslag verleend als notaris te Beek, arr. Maastricht; en aan *Dirk*, eigenlijk genaamd *Theodorus van Veen*, gewezen geregtsdienaar te Abcoude, alsmede aan *J. F. Q. Poll*, gewezen deurwaarder bij het prov. geregtshof in Limburg, pensioen verleend.

— Z. M. de Koning heeft den staatsraad en 's Lands advokaat mr. *J. C. Faber van Riemsdijk*, benoemd tot komm. van de orde van den Ned. Leeuw.

— Z. M. heeft als blijk van zijne goedkeuring en tevredenheid wegens het redden van schipbreukelingen en drenkelingen verleend: *a.* de zilveren medaille en een loffelijk getuigschrift aan *F. W. Suk*, *P. Kievit*, *H. C. M. E. Habets*, *Jacob W. de Wijn*, *R. P. Visser*, *Jan W. de Wijn*, *A. Bommel*, *Nicolaous*, *Espiro Theodoro*, *Demetrius Betzis*, *A. C. Hansen*, *P. W. Onstenk*, *Cornelis Gunderman*, *J. de Vroome*, *Jacobus de Bruyne*, *Dingenus van der Haven* en *F. J. C. Broers*; *b.* de bronzen medaille en een loffelijk getuigschrift aan *J. Huybrechtsen*, *J. F. Eekhout*, *J. G. Versteeg*, *Simon*, *Mijndert de Koning* en *P. Storm* en *c.* eene gratifikatie van tien gulden en een loffelijk getuigschrift aan *Andries Lambertus van Engelen*, *Simon Jaspers* en *Willem Driessen*.

:— Men verneemt, dat HH. KK. HH. de prins en de prinses van Wurtemberg in den loop der maand Augustus aanstaande de baden te Scheveningen zullen komen gebruiken.

:— De leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn tegen Dingsdag den 23. opgeroepen om hunne werkzaamheden te hervatten.

*— Uit het N. Diep wordt ons dd. 10 dezer geschreven: Heden middag is alhier met de stoomboot Constantia gearriveerd en aan het hôtel den Burg afgestapt Z. E. de Minister van Marine met zijn adjudt., ten einde de werkzaamheden aan het nieuwe drooge dok te inspekteeren.

Heden is Z. M. fregat Prins Alexander der Nederl. van de reede binnen deze haven gesleept, ten einde onttakeld en later buiten dienst gesteld te worden.

Met het koopv.-schip Alcijone kapt. *Haacke* van Batavia zijn hier gearriveerd de kapts. der infanterie van het O. I. Leger *D. Nerie*, *Latour* en *Schriede*. Met het schip Santa Rosa kapt. *Buykes* van Curaçao de kapt. der artillerie *H. Boer* en familie en de 1. luits. der infanterie *C. F. Pabst* en *J. Brakel*, en met de Agneta kapt. *Crap. Hellengman* 22 kolon. soldaten.

Z. M. schooner Atalante is naar Lerwick gezeild ter vergezelling van de haringvloot.

— Tot predikant bij de Hervormde gemeente te Woerden, is beroepen, ds. *Steenbakker Morilion Loijsen*, thans te Bodegraven.

— Gister is te Leiden privaat gepromoveerd in de geneeskunde de heer *G. R. Lemke*, geb. te Warga in Friesland, na verdediging van een akademisch proefschrift, bevattende bijdrage tot de kennis van den *Morbus Brightii*.

— Het Prov, Geregtshof van N.-Braband heeft uitspraak gedaan in een reeds 10 jaren aanhangig proces tusschen de aannemers der R. Kath. kerk te Berchem en het kerkbestuur. Het laatste weigerde den 5en en laatsten termijn te voldoen, op grond, dat de kerk niet in behoorlijken staat was afgeleverd. Het is thans veroordeeld tot de betaling der som, ad *f* 6080,00, met de renten, te rekenen van den rekonventionelen eisch.

— Uit Utrecht wordt aan de *Arnh. Ct.* het volgende geschreven: De Protestantsche vereeniging „Philacterion" hield eergister in het Gebouw van Kunsten en Wetenschappen hare algemeene jaarlijksche vergadering, die, behalve door het hoofdbestuur, ook door verscheidene afgevaardigden van de verschillende departementen, benevens van kommissiën van andere genootschappen, werd bijgewoond.

Gister vergaderde het genootschap „Unitas," terwijl ook „Christelijk hulpbetoon" en het genootschap „Welstand vooral onder bewoners van het platte land" achtereenvolgens in deze stad te zamen komen.

— Men leest in de Amsterdamsche bladen: Naar men verneemt, heeft zich hier ter stede eene kommissie gevormd uit oud-militairen, in 1832 behoord hebbende tot de bezetting der Citadel van Antwerpen, met het doel, om tegen den 23e December a. s. hunne vroegere krijgsmakkers op te roepen, en alsdan feestelijk de dagen van vóór 25 jaren te herdenken.

:— Gister, den feestdag der 50jarige loopbaan als advokaat van den heer *Faber van Riemsdijk*, te 's Hage, waarvan dezer dage is gewag gemaakt, heeft die heer vele blijken van belangstelling van regterlijke en andere kollegiën, de leden der balie en der prokureurs en vele bijzondere personen ontvangen. Deputatiën van die kollegiën, het publiek ministerie bij dezelve, de orde der advokaten en der prokureurs hebben zich tot den feestvierende begeven, en hem hunne gelukwenschen overgebragt. Men verneemt, dat ook de minister van justitie een bezoek bij den heer *Faber* heeft afgelegd.

— De Letterk. Afdeeling der Kon. Akademie van Wetenschappen hield eergister te Amsterdam eene gewone vergadering.

In behandeling kwam het verzoek, door den heer *Cornet* in 1853 gedaan, tot uitgave der werken van den heer *Humbert de Superville*. De heer *Leemans* gaf te kennen, dat de heer *Cornet* niet de uitgave, maar het vervaardigen van afschriften dier werken ten algemeenen nutte wenscht. Deze zaak is nog aangehouden.

Met betrekking tot de uitgave der werken van *Simplicius* deelde de voorzitter mede, dat ook de heer *Cobet* die uitgave zou willen ondernemen. 's Voorzitters voorstel, om de heeren *Karsten* en *Cobet* te magtigen eene overeenkomst met den heer *Kemink* aan te gaan over bedoelde uitgave, werd aangenomen.

De afdeeling vereenigde zich vervolgens met de bij haar ingekomen gewijzigde missive der Natuurk. afdeeling over het voorstel des heeren *Sloet*, betreffende het tarief van regten in het ontwerp-traktaat met België.

Door de heeren *Moll*, *Janssen*, *de Vries* en *de Wal* werden adviezen voorgelezen over de bijdrage des heeren *Sloet*, betreffende drie door hem gevonden Hoogduitsche handschriften. De vergadering besloot het stuk in de verslagen op te nemen.

Namens de kommissie van redaktie werd door den heer *Koenen* ter kennis der vergadering gebragt, dat

zij adviseert, het opstel des heeren *Bake* over het verhevene, in de verslagen op te nemen, doch dat zij het andere stuk van dien heer, betreffende ontdekkingen op de Acropolis te Athene, daartoe minder belangrijk acht.

De heer *Dozy* las eenige mededeelingen voor over sommige bronnen voor de geschiedenis van Spanjes verovering door de Muzelmannen. Een uittreksel van dat stuk zal in de notulen worden opgenomen.

Nadat eindelijk de heer *Sloet* de aandacht der vergadering had gevestigd op een berigt in de dagbladen, betreffende het huis, waar *Vondel* te Keulen zou zijn geboren, en aan elk der leden het inwinnen van inlichtingen deswege was overgelaten, werd de vergadering door den Voorzitter gesloten.

:— Er heeft zich onlangs weder een geval van vergiftiging van runderen voorgedaan, ten gevolge van het, slechts gedurende weinige dagen, grazen in een weiland, hetwelk met paardenmest, uit eene loodwitfabriek afkomstig, bemest was; waardoor, zonder de spoedig aangebragte geneeskundige hulp, al de zich in die weide bevindende runderen ontwijfelbaar zouden zijn gestorven. Dit voorval heeft aanleiding gegeven tot het instellen van een nader onderzoek, waardoor is gebleken, dat de paardenmest in eene groote hoeveelheid tot de vervaardiging van loodwit gebezigd wordt, en, na eenige dagen daartoe te zijn gebruikt, wordt weggevoerd, ten gevolge waarvan het gebruik dier met looddeelen besmette meststoffen, vooral op weilanden, zoo als nu wederom op nieuw is gebleken, de noodlottigste gevolgen kan na zich slepen: te meer daar, ten gevolge van den hoogen prijs der meststoffen, vele veehouders zich ligtelijk genoopt kunnen gevoelen zoodanige mest aan te koopen en te gebruiken, daar die veelal voor geringe prijzen van de opkoopers verkrijgbaar is. Het vorenstaande heeft aanleiding gegeven, om de aandacht der gemeentebesturen hierop bij herhaling te vestigen, met uitnoodiging om de landlieden, in het aankoopen van paardenmest, waarvan de herkomst niet met zekerheid bekend is, de meest mogelijke omzigtigheid aan te bevelen, vooral wanneer die, zoo als met mest uit lootwitfabrijken afkomstig vaak het geval is, voor geringe prijzen verkrijgbaar wordt gesteld; en om zóódanige mest, welke verondersteld kan worden uit loodwitfabrieken afkomstig te zijn, nimmer te bezigen op weiland, daar de ondervinding heeft doen zien, dat zelfs het hooi, op daarmede bemeste landen gewonnen, de loodvergiftiging aan dieren mededeelt; terwijl zoodanige mest, mits vooraf met water vermengd en uitgebroeid, tot dusverre niet is gebleken op de voortbrengselen van bouwlanden schadelijken invloed uit te oefenen.

— Ll. Vrijdag is te 's Bosch aanbesteed de voltooijing van den cellulairen vleugel van het huis van burgerlijke en militaire verzekering, welk werk is aangenomen door den heer *Boef* te Rotterdam, voor de som van *f* 28,600.

— In de *Arnh. Ct.* leest men: De goederentrein van Emmerik, die des voormiddags om 10 ure van Arnhem moet vertrekken, kon eergister eerst om 12 ure 37 minuten den togt naar Utrecht aanvangen. De oorzaak daarvan was, dat de lokomotief, na het station Zevenaar even te zijn gepasseerd, zoodanig lekkende pijpen bekwam, dat het den machinist onmogelijk was de reis te vervolgen, en er om hulp van Arnhem moest getelegrafeerd worden, zoodat men eerst na het ontvangen van de daar afgezonden lokomotief den togt kon vervolgen.

— Men meldt uit Zutphen, dd. 8 Junij: De bijenteelt levert aanvankelijk gunstige voorteekenen, zijnde de meeste korven reeds met eene menigte jonge bijen vermeerderd, hetgeen hoofdzakelijk aan het vroegtijdig fraaije voorjaarsweder is toe te schrijven, en er bestaat, zonder tegenstand der boekweit, alle vooruitzigt op een overvloedig honigjaar.

— Gedurende de maand Mei zijn over den Rijn-Spoorweg vervoerd 78019 reizigers, als van Amsterdam 17786, Utrecht 16360, Gouda 4306, Rotterdam 9316, Arnhem 6975, enz.; opbrengst der reizigers, goederen, enz. *f* 121481.06$^1/_2$.

— De *Augsb. Ztg.* meldt, dat professor *Martin* te Jena den 20. aan eene dame, die door bloedverlies ten uiterste verzwakt was, met het beste gevolg, eene massa bloed van een zijner gezonde leerlingen [illegible] aderen heeft overgebragt.

[illegible] Parijs wordt met veel lof gewaagd van den heer *Emile Dnnkler*, zoon van den verdienstelijken [illegible]meester van het regement grenadiers en jagers, [illegible] Hage in garnizoen. Deze jeugdige kunstenaar is herhaalde malen aldaar in verschillende koncerten opgetreden, onder anderen in het koncert *Mu*[illegible] waar hij herhaaldelijk, met den meesten bijval, eene fantasie op thema's uit de *Favorite*, voor violoncel, heeft uitgevoerd, en met niet minder sukces zich heeft doen hooren op de *Saxophone*, welk instrument hij, gedurende zijn kort verblijf te Parijs, meesterlijk heeft leeren bespelen. *'s Grav. Ct.*

— Onder de belangrijkste werken dezer eeuw zal ook behooren de doorgraving van Mont-Cenis, ten einde een doortogt van 12,700 el te maken voor den spoorweg die Sardinië met Frankrijk en Zwitserland moet verbinden. De galerij zou niet door gewone middelen te verkrijgen zijn en men zal die thans door zaamgeperste lucht trachten daar te stellen, waartoe eene geheel nieuwe machine wordt zaamgesteld.

TEXEL, 10 Junij. Binnengekomen: Agnetha kapt. *Hellingman*, en Batavier, kapt. *van Wijk*, beide van Batavia.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 10 *Junij*. 1.70 El; + AP. 8.65. Gev. 12 d. *Keulen*, 9 " 8 v. 4$^1/_2$ d. (8 v. 2$^1/_2$ d. Rijnl.) Gev. 4$^1/_2$ d. Rijnl.

De Rijnhoogte te Keulen den 10. Junij 8 voet 1 duim of 7 voet 11 duim Rijnlands.

232. Staats-Loterij.

Vijfde klase. 12e Lijst.

No. 19760 *f* 2000. No. 12488 *f* 1000.

Zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

In de bijeenkomst van de Eerste Kamer van gister is met algemeene stemmen aangenomen: 1. de wet op eene ruiling tusschen den Staat en de gemeente Amersfoort; 2. de wet op de opheffing van het fonds ten behoeve van het kanaal van Voorne, en 3. het ontwerp ter wijziging van de begrooting van het ministerie van Justitie voor het loopende jaar.

Ten aanzien van deze laatste wet heeft de minister doen opmerken, dat, volgens de bestaande verordeningen, in de huizen van arrest lokalen aanwezig moeten zijn voor gemeenschappelijk verblijf, maar dat in de te bouwen gevangenissen zorg zal worden gedragen, dat deze lokalen, des noods, zonder bezwaar, tot cellulaire verblijven zullen kunnen worden ingerigt.

De begrooting voor de Binnenl. Zaken is eenstemmig aangenomen. De minister heeft op nieuw, ten aanzien van onderscheidene ter sprake gebragte punten, bevredigende inlichtingen gegeven, en betreffende de wet op het lager onderwijs verklaard, dat de memorie van antwoord gereed is; — dat hij hoopt, dat de stukken, daartoe betrekkelijk, dezer dagen in den Raad der ministers in overweging zullen kunnen worden genomen, en het antwoord in de volgende week bij de Tweede Kamer zal kunnen worden ingediend.

Ook de wet op den afkoop van den Sondtol is eenstemmig goedgekeurd. Verscheidene leden hebben daarover het woord gevoerd, en op de aanmerking van het belang der bevordering van het vervoer der landprodukten, heeft de minister van Financien gewezen op de aanzienlijke sommen, die ter verbetering van wegen en kanalen worden besteed.

Nopens het renteloos voorhanden houden van aanzienlijke kapitalen, heeft Z. E. aangemerkt, dat in het begin van dit jaar de bate van 1856 nog niet aanwezig was, dat welligt thans over tien millioenen zoude kunnen worden beschikt, maar dat hij de leden, die van schulddelging hadden gesproken, verzocht, hun oordeel op te schorten, vermits er op dit oogenblik drie ontwerpen van financiëlen aard bij den Raad van State aanhangig zijn, die eerlang der Tweede Kamer zouden kunnen worden aangeboden, en daaronder een ontwerp op de emancipatie van de slaven in de W. Indiën, dat, in elk geval, belangrijke offers zal vorderen. Z. E. heeft niet ontkend, dat de koloniale middelen ook dit jaar welligt eene belangrijke bate zullen kunnen opleveren, maar heeft gemeend, dat het ongeraden zoude zijn om daarop te veel vooruit te loopen.

De wet op het handels-traktaat met de Dominikaansche republiek is eenstemmig aangenomen. Aanmerkingen van den heer *v. Rijckevorsel* over de traagheid, die bij het ministerie van Buitenlandsche Zaken zoude worden bespeurd, zijn door Z. E. den minister van dat departement wederlegd.

De wet op het gebruik van het batige koloniale slot van 1854 is, met 30 tegen eene stem, (die van den heer *v. Rijckevorsel*, aangenomen.

Ook zijn goedgekeurd twee ordonnantiën van den goeverneur-generaal van Neerlands-Indië. Sommige leden hebben gemeend, dat deze goedkeuring overbodig was, doch de minister heeft dit ontkend, vermits het daarbij beginselen geldt.

Heden zal worden beraadslaagd over de wetten op de regten van de visch en de zeevisscherijen; Vrijdag over de onteigeningswet voor het kanaal door Zuid-Beveland, op vereeniging van gemeenten, en over de wet op de jagt en visscherij.

T U R K IJ E.

KONSTANTINOPEL, 1 Junij.

De konferentie tusschen de ministers en de gezanten van Frankrijk, Engeland en Oostenrijk, betreffende de Donauvorstendommen te houden, is beter afgeloopen, dan men gedacht had. Opmerkelijk was het, dat lord *Stratford de Redcliffe* de meening van den Franschen gezant eer gunstig dan vijandig gezind was, waaruit men opmaakt, dat hij het er niet voor houdt, dat zijne regering bij hare staatkunde ten opzigte der Vorstendommen zal blijven volharden. In deze konferentie nu is besloten, dat de firman van bijeenroeping der Divans te gelijker tijd in beide vorstendommen in den zin der grootste vrijheid bij de verkiezingen zal worden toegepast. Hieruit volgt noodwendig, dat de verkiezingen worden uitgesteld, en al wat tot dusverre in Moldavië, met betrekking tot het opmaken der kiezerslijsten, geschied is en blijkbaar van dit beginsel van vrijheid afwijkt, als van nul en geener waarde moet beschouwd worden.

De Porte heeft den vreemden gezantschappen doen weten, dat de politieraad weldra zal vergaderen tot het maken van nieuwe reglementen en het beramen van maatregelen, ten einde met kracht de wanbedrijven te keer te gaan, die in de hoofdstad gepleegd worden. Alle legatiën zijn uitgenoodigd zoo spoedig mogelijk hunne gevolmagtigden in dezen raad aan te wijzen en van voldoende instruktiën te voorzien.

S P A N J E.

MADRID, 5 Junij.

De markies *de Miraflores* heeft zijn zonderling ontwerp tot reorganisatie der Kortes, waarbij ook werd voorgesteld door het lot afgevaardigden aan te wijzen, ingetrokken.

Sedert de twee laatste dagen gewagen de bladen allen van op handen zijnde wijzigingen in het ministerie. Deze geruchten zijn evenwel van allen grond ontbloot, en worden alleen verspreid door hen, die met ongeduld naar eene portefeuille verlangen.

Het ontwerp van wet op de drukpers baart nog steeds veel onrust, en angstvallig volgt men den arbeid der Komm. Uit eene goede bron wordt echter bevestigd, dat het niet in behandeling zal komen voor November, wanneer het, zoo het niet reeds is ingetrokken, aanmerkelijk gewijzigd zal zijn.

De geneesheeren hebben H. M. aangeraden de maanden Julij, Augustus en September in het prachtig koninklijk verblijf van San-Ildefonse te gaan doorbrengen. Door *Philips V* aangelegd, is het met nog fraaijer tuinen omgeven dan die van Versailles.

MADRID, 8 Junij.

De regering heeft aan de Kortes het verdrag ingediend nopens de met *Mirès en Co.* gesloten geldleening.

De onderhandelingen met Mexiko gaan niet vooruit. Velen meenen, dat die verschillen op een kongres moesten worden vereffend.

Z W I T S E R L A N D.

BERN, 9 Junij.

De bondsvergadering is bijeengekomen. In de boodschap van den bondsraad wordt de ratifikatie van het traktaat betreffende Neufchatel voorgesteld en aanbevolen. De heer *Escher*, president van den nationalen raad, heeft zich in denzelfden geest uitgelaten. Het traktaat zelf is verzonden naar eene kommissie van onderzoek, die morgen deswege rapport zal uitbrengen.

D U I T S C H L A N D.

WEENEN, 8 Junij.

De keizer heeft in een schrijven aan aartshertog *Albert* den Hongaren zijn dank betuigd voor hunne deelneming in zijn verlies, en heeft te kennen gegeven dat hij de op zoo smartelijke wijze afgebroken reis door hun land later hervatten zal.

— 10 *Junij*. Met. 5 pCt. 83$^1/_8$; Nationale 84$^1/_2$; Bank 1004; Credit Anst. 232; Noord-Bahn-Akt. 195$^1/_2$; O.-Fr.-Spoorw.-Akt. 198; Saltzb.-Sp.-Akt. 100$^1/_2$; Lomb. Ven. 111$^1/_2$; wiss. op Lond. 10,12.

TRIEST 9 Junij.

De stoomboot Elisabeth is den 2 Junij van Livorno naar Cadix vertrokken, om den aartshertog *Ferdinand Maximiliaan* derwaarts te brengen, die over Engeland zich naar Brussel zal begeven.

Het Napelsche stoomschip Tancredo wordt alhier verwacht, met den graaf *de Montemolin*, den infant don *Sebastian* en den prins *van Satriano* aan boord, die zich van hier naar Weenen zullen begeven.

De zijde-oogst is in Napels begonnen en is zeer gunstig.

BERLIJN, 9 Junij.

Nopens de ijzeren spoorwegen van Rusland, welke aan de grenzen, zich aan die van Pruisen moeten aansluiten, heeft Rusland verklaard, dat daarmede in het aanstaande jaar zal worden begonnen, en dat de lijn binnen 3 jaren zal gereed zijn. In Rusland houdt men zich ook ernstig bezig met het plan, om een ijzeren spoorweg tusschen Kiew en Odessa aan te leggen. De bewoners van Zuid-Rusland hebben daarbij een groot belang, dewijl de handel met verscheidene steden in de goevernementen Kiew, Kherson en Podolie daardoor aanmerkelijk wordt begunstigd. Reeds zijn verscheidene plannen er toe voorgedragen.

BERLIJN, 9 Junij.

Denemarken bevindt zich op dit oogenblik in eenige verlegenheid. Antwoordt het niet op de jongste Duitsche nota's, dan kunnen de Duitsche mogendheden met regt aannemen, dat het hunne opvatting der depeche van 13 Mei als juist erkent. Antwoordt het wel en bestrijdt het die opvatting, hetgeen wel te verwachten is, dan is het niet onwaarschijnlijk, dat de zaak toch nog binnen kort voor den Bondsdag gebragt wordt.

MUNCHEN, 8 Junij.

Heden morgen ten half zes ure is in het stationsgebouw te Leipzig brand uitgebroken, waardoor het hoofdbureau, de direktie-gebouwen, en de goederen-bureaux vernield zijn. Van de goederen is niets kunnen gered worden.

Gisteren namiddag $3^{1}/_{4}$ uur heeft in de streken van Plauen, Zwickau, Bad-Elser, Glauchau en Schwarzenberg een geweldige aardbeving plaats gehad. In laatstgenoemde plaats was de schok zoo hevig, dat eenige muren, onder anderen van het telegraaf-bureau, scheuren bekwamen. Te Trogen en te Zedtwitz, 2 uren van Hof, zijn de schokken ook gevoeld.

FRANKFORT, 9 Junij.

Oostenrijk heeft eene cirkulaire aan de Duitsche hoven gezonden, waarin het zich beklaagt over de door Pruissen aangenomen houding, in de kwestie der Donau-prinsdommen, eene houding vijandig met de bedoelingen van Oostenrijk. Het antwoord van Pruissen weêrlegt die beschuldigingen, en verklaart die voor ongegrond.

De partijdigheid van Oostenrijk in deze zaak blijkt onder anderen weder hieruit, dat, terwijl eenige mogendheden het willekeurig gedrag van den Kaïmakan van Moldavië, prins *Vogorides*, hoogelijk afkeuren, Oostenrijk hem het grootkruis van de orde der ijzeren kroon heeft geschonken.

HAMBURG, 8 Junij.

Grootvorst *Konstantijn* van Rusland wordt heden avond hier verwacht; morgen zal hij zich naar Kiel begeven, om zich op een Russisch stoomfregat naar Kroonstadt in te schepen. Gedurende de afwezigheid des keizers zal hij te St. Petersburg de zaken besturen. — De keizer en keizerin worden den 26 of 27 te Kiel verwacht. Denzelfden dag zullen zij zich derwaarts begeven.

Naar de Braziliaansche havens zijn in den laatsten tijd aanzienlijke hoeveelheden goud- en zilvergeld van hier uitgevoerd. De laatste stoomboot heeft o. a. 80[illegible] £ aan Engelsch goudgeld derwaarts meêgeno[illegible] wissel op Londen blijft niettemin zeer laag.

Sedert de heropening der vaart is een nieuwe tak van handel in werking gekomen, die zich steeds meer en meer ontwikkelt: Men verzendt nl. met de paketbooten massa's bloedzuigers naar Zuid-Amerika. Zoo heeft dezer dage eene boot onze haven verlaten met 500 kisten van deze waar aan boord.

E N G E L A N D.

LONDEN, 9 Junij.

In het huis der gemeenten van gisteren is de bill nopens de huwelijksgift aan de koninklijke prinses voor de tweede maal gelezen, en het ontwerp van wet over de echtscheiding in den door de regering voorgedragen vorm in het komitee doorgegaan. Door de regering is verder ingediend een ontwerp van wet nopens de krankzinnigenhuizen in Schotland.

LONDEN, 9 Junij.

In het Lagerhuis heeft de kanselier gister verklaard, dat de regering geenszins van meening was, bij de benoeming van ambtenaren de regten der kroon te verminderen, door over de keuze bij openbaren kampstrijd omtrent de kundigheden te doen beslissen; slechts voor enkele betrekkingen zou de regering vooraf door middel van een examen zich willen verzekeren van de bekwaamheid van hen, die eene plaatsing wenschen. Lord *Palmerston* heeft vervolgens medegedeeld, dat een Engelsch zeeman bij ongeluk te Belle Isle is gedood door een kogel van een Fransch schip, dat saluutschoten deed. De Fransche regering heeft haar leedwezen daarover betuigd; de officier die het schot zoo slechte rigting had gegeven, zal zijn ontslag bekomen, en voor de familie van het slagtoffer zal door de Fransche regering worden gezorgd.

In het Hoogerhuis heeft lord *Ellenborough* den opstand in de inlandsche regementen in Indië ter sprake gebragt. Hij heeft die aangelegenheid een gevaar voor Britsch-Indië geacht, en te kennen gegeven, dat als men de muiterij niet met kracht bedwong de Engelschen welhaast uit Indië zouden verjaagd worden, daar reeds de Europesche troepen niet voldoende waren, om de inlandsche te bedwingen. Hij meende, dat de schuld van deze muiterijen moest gezocht worden in de ontevredenheid der inlanders over de ijverige pogingen, die werden aangewend, om het Christendom te verbreiden, pogingen, waaraan de regering, met name de goeverneur lord *Canning*, niet vreemd bleef en die het rustig behoud van Indië in de waagschaal stelden. Spr. misbillijkte het zeer dat officieren en ambtenaren zich met het zendelingswerk inlieten. — Lord *Granville* heeft daarop geantwoord, dat het bestuur geloofde, dat de berigten der muiterij, per telegraaf bekend geworden, overdreven waren, dat men overigens den goeverneur ten onregte beschuldigde en dat de regering er van overtuigd was, dat men het bezit van Indië zeer in gevaar bragt, als men te veel ijver bij het werk der uitbreiding van het Christendom betoonde.

Uit Hongkong meldt men van den 25 April, dat uit de papieren, die men op de vloot van jonken heeft gevonden, die onlangs door *Commodore Elliot* is vernield, is gebleken, dat goeverneur *Yeh* geldgebrek had, dat hongersnood de omstreken van Kanton teisterde en dat de troepen in den omtrek zich aan roof en plundering overgaven. De rivier hadden de Chinezen afgesneden. Door de stranding van de Raleigh nabij Macao, werwaarts men hulp had moeten zenden, om die stoomboot zoo mogelijk te behouden, had de admiraal den aanval op de Chinesche vloten moeten opgeven. — Van Bombay heeft men bepaald verontrustende berigten ontvangen over de muiterij der troepen te Umballa in Pundjah. Op andere punten waren de Cipaijers door de krachtige maatregelen der overheden weder tot rust gekomen. — Aan de Perz. golf was het weder nog vrij goed; de ziekte werd onder de Britsche troepen wel grooter, maar baarde nog geen vrees. Eerst in het laatst van het jaar zou het expeditie-korps Perzië verlaten.

Uit New-York meldt men, dat in Michigan hongersnood heeft geheerscht, tengevolge van de zorgeloosheid, zoowel van het bestuur als van de kolonisten. Te Mexiko wekt de aanstaande verkiezing van den president veel belangstelling. Alleen generaal *Comonfort* en *Lerdo Tejada* waren de kandidaten die hoop konden hebben van welslagen, ofschoon ook voor *Santa Anna* werd gewerkt.

LONDEN, 9 Junij.

Met de Asia hebben wij berigten uit New-York van den 27. Mei. De Engelsche gezant, lord *Napier*, had voorstellen gedaan tot een nieuw verdrag nopens de zaak van Centraal-Amerika, waarop de generaal *Cass* hem zal antwoorden. Nopens de vaart op de veeren van Canada, heeft het goevernement van Washington onder anderen lord *Napier* verweten, dat de stoomschepen grooter waren dan het verdrag tusschen beide Staten gesloten, veroorlooft.

Een gezant van nieuw-Grenada, de heer *Morse*, was van Bogata te Washington aangekomen, om de verschillen tusschen de Vereenigde Staten en die republiek nopens den ijzeren spoorweg van Panama ontstaan, in der minne te vereffenen. Men hoopt de vijandelijkheden te voorkomen.

— 10 *Junij*. Gec. $93^{1}/_{8}$; Sp. 3 pCt. $41^{3}/_{4}$; $1^{1}/_{4}$ pCt. $25^{1}/_{4}$; Rusl. 5 pCt. $108^{1}/_{2}$; $4^{1}/_{2}$ pCt. $97^{1}/_{2}$; Holl. 4 pCt. $97^{1}/_{4}$; $2^{1}/_{2}$ pCt. $65^{1}/_{4}$; Sard. 5 pCt. $88^{1}/_{2}$.

F R A N K R I J K.

PARIJS, 9 Junij.

In zake de zending van baron *Gros* verneemt men, dat hem den titel van ambassadeur is gegeven, in de verwachting, dat de keizerlijke regering van China niet ongenegen zal zijn op welwillenden voet met de Europ. magten te handelen. In dat vooruitzigt zal onze regering geene troepen naar China zenden; mogten de onderhandelingen echter niet baten, dan zou Frankrijk een expeditiekorps zenden, dat ook in die verwijderde streken den Franschen naam geducht zou doen worden.

Men zegt, dat de regering niet meer zoo bepaald op de vereeniging der Donau-vorstendommen wil blijven aandringen.

De Senaat heeft met 99 tegen 4 stemmen bepaald, dat zij zich niet tegen de uitvaardiging van het militair wetboek zal verzetten; men hoopt echter, dat Z. M. nog gehoor zal verleenen aan de wenschen van onderscheiden senatoren, om aan de leden van den Senaat die voorregten te geven, die de leden der parlementaire vergaderingen bijna altijd hebben genoten, waar het eene regterlijke vervolging mogt gelden. De regering moet op dat punt zelfs eenige toezegging gedaan hebben.

De oppositie is nog ijverig werkzaam aan het vaststellen harer kandidaten-lijst voor de hoofdstad.

Men spreekt hier nog wel van een kongres van Soevereinen, maar dat denkbeeld vindt slechts weinig ingang. Daarentegen is het niet te ontkennen, dat de Oostersche oorlog den toestand der diplomatieke betrekkingen aanmerkelijk heeft gewijzigd, en dat die kamp werkelijk meer invloed op de onderlinge verhouding der groote staten heeft, dan men wel zou meenen. De diplomatie heeft het daarom dan ook buitengemeen druk.

Op het oogenblik, dat men er van gewaagt, dat de heer *Pereire* zich aan de zaken zal onttrekken, meldt men, dat hij de daarstelling der *Pyreneesche* spoorlijnen heeft aangenomen, waartoe aan zijn huis eene toelage van 28 millioen fr. zou worden verleend, als 8 millioen door Orleans, 8 door Lyon, 8 door de middelandsche zee dep. en 4 door den staat. Door die toelage zal de arbeid aan die lijnen kunnen beginnen, zonder dat misschien in de beide eerste jaren de aktiën worden uitgegeven.

PARIJS, Woensdag 10 Junij.

De *Moniteur* vermeldt, dat de staatsminister *Fould* voor eenige dagen naar Londen is vertrokken, en dat, gedurende zijne afwezigheid, de portefeuille van justitie aan den heer *Abbatucci* is opgedragen.

Op de beurs heerscht heden meerdere levendigheid, en de staatspapieren zijn williger.

Uit Calais hebben wij berigten van den 9. Junij. De hertogin van Mecklenburg Strelitz en haar zoon zijn dien avond met de stoomboot Vidio, uit Engeland aldaar aangekomen, om zich naar Parijs te begeven, alwaar de hertog hen wachtende is.

— 10 *Junij*. Rente kont. $4^{1}/_{2}$ pCt. 91.80, 3 pCt. 68.05; Fr. Oost. Spw. 636; Spanje $1^{1}/_{4}$ pCt. $25^{3}/_{4}$; 3 pCt. 39.

B E L G I E.

BRUSSEL, 10 Junij.

Men berigt, dat de Kamers niet meer zullen bijeenkomen, maar dat de *Moniteur* weldra het koninklijk besluit van de sluiting der zitting zal bevatten.

De leden der regterzijde hebben eergister ten getale van 47 eene vergadering gehouden aan het hotel van den graaf *de Mérode Westerloo*. Men heeft daarin betoogd, dat het, ten gevolge van den staat der gemoederen in België, eene noodzakelijkheid was het ontwerp van wet op de liefdadigheids instellingen in te trekken. De heeren *Wasseige*, *Moncheur* en *Thibaut* hebben dat gevoelen met kracht bestreden; toch heeft de meerderheid er zich aangesloten. De vereeniging heeft nog den wensch geopenbaard, dat er in de tegenwoordige zamenstelling van het ministerie geene wijziging mogt komen. Er was geen enkel lid van het kabinet tegenwoordig.

De gemeenteraden van Renaix en Montegnée hebben ook adressen aan den koning gezonden tot intrekking van het wetsontwerp op de liefdadigheidsinstellingen. Te Ostende en Ninove zijn de gemeenteraden bijeengeroepen, om over dergelijke adressen te beraadslagen.

Te Luik is alleen het garnizoen bij de laatste volksdemonstratie in de wapenen geroepen; de nationale garde is niet ter handhaving der orde aangevraagd. Het korps officieren is over dit voorbijgaan zeer geraakt, zoodat dit tot vrij ernstige moeijelijkheden heeft aanleiding gegeven. Het grootste deel heeft zich verbonden een gezamentlijk ontslag in te dienen. Er is reeds door het korps officieren bepaald, dat alle stukken in deze zaak zullen worden gedrukt; de kolonel kommandant is naar Brussel gekomen, om te trachten de moeijelijkheden nog bij te leggen.

M.-J.	GEHUWD.	
4	P. C. Bijleveld en G. A, R. Ketjen.	Arnhem.
4	W. C. Bothlingk en A. S. Ketjen,	Arnhem.
3	A. W. van Ettinger en W. F. L. Moret.	Rotterdam.
4	W. van Gessel en E. D. van Dordt.	Leeuwarden.
4	D. N. van Hoek en J. A. Wagner.	Sneek.
4	J. van Hoorn en M. A. Altess.	Amsterdam.
3	P. H. E. L. Jonxis en C. C. v. d. Bergh.	's Hage.
3	B. Martine en P. Geniets.	Groningen.
3	M. J. de Neef en T. P. Spier.	Zwolle.
3	D. J. Netten en E. D. van Zeeland.	Winschoten.
4	C. A. Peters en J. C. van Batemburg.	Amsterdam.
4	H. Petri en A. M. van der Vloet.	Dordrecht.
4	J. Richard en C. E. Kroon.	Amsterdam.
4	P. Schenk en J. D. Biermans.	Zaandam.
3	J. A. Veenhuijzen en A. P. E. T. Verploegh Chasse.	's Hage.
3	J. J. van der Willigen en J. J. v. Charante.	Rotterdam.
3	J. C, Wagner geb. B. P. van Beuzekom.	Rotterdam.
4	W. B Wouw en P. H. S. Schmidt.	Amsterdam.
4	W. F. Wegberg en A. B. Jansen.	Nijmegen.
4	W. P. van Wageningen en A. M. L. Veldman.	Dordrecht.
	BEVALLEN,	
4	A. M. M. v. d. Andel geb. Voortman, z.	Amsterdam.
3	J Boelen geb. Volbregt, dochter.	's Hage.
4	A. W. Bresser geb. Rövekamp, zoon.	Nijmegen.
1	V. Fillet geb. Thomas, zoon.	's Hage.
3	M. W. S. L. F. Kemp geb. d' Harvant, 2 z.	Nijmegen.
5	M. Kaag geb. Ludeman, dochter.	Hoorn.
5	A. M. de Mol geb. Moncourt Ramdohr, d.	Groningen.
2	M. C. E. van der Poel geb. Timmerman, d.	Rotterdam.
3	J. Roodenburg geb. Vos, dochter.	Dordrecht.
2	H. J. Snoek geb. Viossink, dochter.	Rotterdam.
31	H. W. Streefkerk geb. Krook, dochter.	Amsterdam.
3	P. M. E. A. Verschuur geb. Brandenburg van der Gronden, dochter.	Amsterdam.
4	J. Waltman geb. de La Cour, zoon.	Rotterdam.
3	E. A. Westerdorp geb. Dirksen, dochter.	Amsterdam.
3	T. A. Zuidema geb. Poelstra, zoon.	Harlingen.
	OVERLEDEN.	
3	*Mevr.* T. Boet geb. Sels, 85 j.	Dordrecht.
4	*Mevr.* S. de Borst geb. Stroomans 76 j.	Dordrecht.
2	*Mej.* M. A. A. Delprat.	Leijden.
3	E. H. Emthoven, zoon.	Rotterdam.
6	*Mevr.* J. Everts geb. Noortman, 48 j.	Amsterdam.
3	L. J. van den Hoff, zoon.	Middelburg.
4	B. J. de Heer zoon, 13 j.	Rotterdam.
4	F. W. de Jager,	Groningen.
3	W. Lensing, zoon.	's Hage.
2	*Mevr.* A. M. Monchen geb. Rüll, 75 j.	Amsterdam.
4	*Mevr.* G. M. de Meijer geb. Matthijssen, 36 j.	Amsterdam.
3	*Mevr.* J. M. Richner geb. Hagt, 92 j.	Rotterdam.
4	E. M. Ringeling, dochter.	Rotterdam.
30	*Mevr.* J. Roos geb. Schmitz, 41 j.	Amsterdam.
29	*Mevr.* J. G. Schmedding geb. Schorrer, 40 j.	Amsterdam.
2	J. Scheurleer, 74 j.	Amsterdam.
3	J. C. Verkerk, zoon.	Leeuwarden.
1	H. M. Verweerden, 24 j.	's Hage.
4	*Mej.* J. Wolters, 62 j.	Rotterdam.

ADVERTENTIEN

⁂ Bevallen van een' *ZOON*, Vrouwe J. M. ROIJAARDS, geboren TAETS VAN AMERONGEN.
Utrecht, 7 Junij 1857.

⁂ Hartelijken dank aan allen, die ons bij het overleden onzer onvergetelijke Moeder zoo ruimschoots hunne deelneming betuigden.

Mede uit naam mijner Broeder en Zusters.
Utrecht, 11 Junij 1857. C. J. KOCK.

ZWEMSCHOOL.

Zwemstrijd en Wedloop op Waterschoenen.

⁂ De ondergeteekende berigt H. H. Leden en Stadgenooten, dat deze strijd zal plaats hebben op Maandag den 15. Junij, des namiddags ten 6 ure, in de Zwemschool.

Toegangkaarten voor hen die geen lid zijn, zijn te verkrijgen, à 50 cents, in het lokaal.

Bij afwisseling zal de muziek van de Artillerie zich doen hooren. De Directeur,
A. J. ABSPOEL.

Namens Commissarissen worden ouders en voogden, wier zonen of pupillen aan toevallen of anderzins onderhevig zijn, ten ernstigste verzocht, zulks aan den directeur kenbaar te maken, opdat er voor hen dubbele zorg gedragen worde.

Namens Commissarissen,
J. C. VAN DER MUELEN.

⁂ De Schuldeischers in den boedel van wijlen den Heer CORNELIS VAN DER HOOP worden verzocht de rekeningen en zijne debiteuren de opgave van het hun verschuldigde, beide voor den 18. Junij e.k. *franco* in te zenden ten kantore van den Notaris Mr. H. A. R. VOSMAER, te Utrecht.

Nederlandsche
Rhijn-Spoorweg-Maatschappij
AANBESTEDING.

⁂ Op *Dingsdag* den 16. *Junij* 1857, des voormiddags ten 11 ure, zal door de Directie der Rhijn-Spoorweg-Maatschappij, in het Stationsgebouw te *Utrecht*, in 3 afzonderlijke perceelen, worden aanbesteed:

Het opmaken en onderhouden van onderscheidene Werken langs de Spoorbaan, en van de Gebouwen tot op 1 Mei 1858, op den zijtak naar het Entrepôtdok te Amsterdam; op de 1e sectie van Amsterdam tot Utrecht en op de 2e sectie van Utrecht tot Arnhem.

Het bestek waarnaar de bovengemelde aanbesteding zal plaats hebben, zal ter lezing liggen, of te bekomen zijn van den 5. *Junij e. k. af*, op de Hoofdstations te *Amsterdam*, *Utrecht*, *Arnhem* en *Rotterdam*.

De noodige inlichtingen zijn te verkrijgen ten burele van den Ingenieur der Maatschappij Baron VAN REEDE VAN OUDTSHOORN, te *Utrecht;* bij den Hoofdopzigter op de 1e *Sectie*, W. C. TIMMERMAN, te *Amsterdam;* alsmede bij den Hoofdopzigter op de 2e *Sectie*, G. FREEM, te *Driebergen*.

De aanwijzing van de werken in loco zal gedaan worden op *Vrijdag*, *Zaturdag* en *Maandag*, vóór den dag der aanbesteding, des morgens ten tien ure, waartoe de gegadigden zich bij de H. H. Hoofdopzigters moeten aanmelden.

Amsterdam, 28. Mei 1857.
De Directie der Nederlandsche Rhijn-Spoorweg Maatschappij,
CHAS. WM. HESLEDEN, President.
J. C. s' JACOB, Secretaris.

⁂ Men is voornemens op Donderdag den 25. Junij 1857, des middags ten 12 ure, te Amersfoort in de Societeit *Amicitia*, publiek te verkoopen: Onderscheidene perceelen WEI- en HOOILAND, ten gezamentlijke groote van 34 bunders, 9 roeden, 32 ellen, gelegen in de gemeente Bunschoten. Verhuurd tot 25 December 1857, om *f* 2031 in het jaar.

Nadere informatiën te bekomen ten kantore van den Notaris D. SCHEERENBERG, te Amersfoort.

⁂ De Notaris H. C. VAN DER MEER, residerende te Culenborg, zal namens zijnen principaal, op Dingsdag den 23. Junij 1857, doen inzetten, en op Dingsdag den 7. Julij 1857, beide des middags ten 12 ure, in het Logement *de Korenbeurs*, bewoond door G. A. DE JONG te Culenborg, finaal verkoopen:

Den Duitschen KOREN- en KRIJTENDEN TIEND, gelegen op Over Zijderveld, gemeente Everdingen, strekkende van de Lange Meent tot den halven Westdijk en van af den Diefdijk tot aan de Polderwetering. — Herkomstig van de Erven *Walbeeck*. — Hebbende de laatste 20 jaren bij publieke verkoopingen jaarlijks ruim *f* 175,— gemiddeld gerendeerd. Dadelijk te aanvaarden.

Nadere informatiën te bekomen ten kantore van voornoemden Notaris.

⁂ Door een zamenloop van omstandigheden is te Utrecht, op een daartoe bijzonder gelegen stand, **te huur**, om dadelijk te aanvaarden: **EENE GRUTTERIJ**, met alle daartoe behoorende gereedschappen, welke sedert jaren eene uitmuntende broodwinning opleverde. Het daarbij behoorende woonhuis met de stalling voor vijf paarden is even zeer als het winkeldebiet dier affaire zeer gerenommeerd.

Belanghebbenden worden verzocht zich te vervoegen bij den eigenaar, den Heer C. J. WOLFF, Logementhouder in *het Vergulde Poortje*, aan de Neude, te Utrecht.

TE KOOP:

⁂ Door omstandigheid, een HUIS op een fatsoenlijken stand alhier, waarin een van ouds, en nog met goed sukces bestaande *BROODBAKKERIJ* enz. wordt uitgeoefend, voor even in de *f* 2000.—. Te informeren per franco brieven onder lett. M. aan het Bureau dezer Courant.

⁂ **Te HUUR** binnen Montfoort, de aangenaam gelegen HUIZINGE, van ouds genaamd *HET KASTEEL*, met annexe Gronden, ter groote van ongeveer 1¹/₄ bunder, gedeeltelijk Bosch, Pleizier- of Moestuin en gedeeltelijk Boomgaard bezet met exquise vruchtboomen, een en ander sedert jaren gediend hebbende tot kostschool voor jonge lieden uit den beschaafden stand, ten welk einde men weder genegen is des verkiezende, hetzelve bij voortduring te doen bezigen, en waartoe wegens het vertrek van den Kostschoolhouder, den Heer *van den Berg*, met primo November de schoonste gelegenheid bestaat, op welk tijdstip hetzelve kan worden aanvaard.

Nader informatie op franco aanvrage te bekomen ter Secretarie der gemeente Montfoort.

Een Timmermans Leerling,

⁂ die aan eene fabriek vast werk wil hebben, zomer en winter geregeld door, vervoege zich aan het Bureau dezer Courant. Hij die, van de P. G., niet onervaren is in het Schrijnwerken, zal de voorkeur hebben.

Tevens worden gevraagd in diezelfde fabriek **Loop- en Leerjongens** van de P. G., kunnende lezen en schrijven.

⁂ **Schots en Pale Ale**	per fl.	55
Hollandsche Ale		35
Kitzinger Beijersch		30
Faro en Lambic		25
Gerste Bier	per kruik	15

W. SIEBERS.

Te Koop gevraagd eenige Duizende CHAMPAGNE FLESSCHEN.

Mineraal-Water-Inrigting,

J. WILLAARS & COMP.,

Doelenstraat, B 89, Amsterdam.

⁂ Commissien voor bovengenoemde inrigting worden aangenomen, en prijscouranten zijn verkrijgbaar bij den Heer J. C. ANDRIESSEN, op de Mariaplaats, No. 272, te Utrecht.

ECHTE BERGER LEVERTRAAN
van LOBRY en PORTON.

⁂ De ondergeteekenden hebben de eer hunnen geëerden begunstigers te informeren, dat door de bijna geheel mislukte vangst in Noorwegen, waardoor de prijzen in Bergen tot eene nooit gekende *hoogte* zijn gestegen, zij genoodzaakt zijn den prijs hunner **Levertraan** van heden af tijdelijk te moeten verhoogen, en wel met 10 Cts. de halve en 20 Cts. de heele flesch. LOBRY EN PORTON.

Utrecht, 9 Junij 1857.

Instituut DIEDERIKSTEIN
te Zuylen, aan de Vecht, nabij Utrecht.

⁂ De ondergeteekende wenscht het aantal zijner pensionnaires, tot heden een tiental, voortaan op hoogstens zestien te brengen, en noodigt daartoe Ouders en Voogden ter bezigtiging zijner Inrigting uit. — Tot het geven van inlichtingen hebben zich bereid verklaard de HH. Jb. SWART, te Amsterdam; A. E. TROMP, Hoofdingenieur der Marine aldaar; R. H. J. VEEREN, Burgemeester, en P. N. VAN DER STOK, Predikant te Zuylen.

C. VAN DRIEL.

⁂ De algemeen bekende **Fijne Tafel Olie**, gedurende bijna twintig jaren met een groot debiet verkocht, is steeds te verkrijgen in Sauterflesschen à 70 cents, bij

A. A. DIEPERINK.
Confiturier bij de Hamburgerbrug te Utrecht.

⁂ Vient de paraître chez F. TRENITÉ, Imprimeur-Editeur à Delft:

L'Église, les Membres de l'église et la vérité. Discours par
A. RÉVILLE.
Pasteur de l'église Wallonne de Rotterdam.
Prix 30 *Cents.*

NB. M. M. les Libraires sont priés d'adresser leurs demandes d'exemplaires à P. C. HOOG à Rotterdam.

MOXON'S BRUISCHMAGNESIA, bijzonder werkzaam in galachtige aandoeningen, slechte spijsvertering, jicht, zuur in de maag, hardlijvigheid, graveel, enz. is een uiterst zacht, verkoelend purgeermiddel, zeer dienstig bij de bezwaren van een te rijkelijken maaltijd, en vereenigt daarmede het aangename van een glas sodawater. Geneeskundigen hebben openlijk hunne goedkeuring er aan gegeven en het hunne lijders aanbevolen als het beste huismiddel in de bovengenoemde aandoeningen, welke aanbeveling het boven alle andere middelen met regt verdient, daar het even heilzaam is voor een gezond als voor een zwak gestel.

Het is het algemeen gevoelen, dat de jichtaanvallen pogingen zijn van de natuur tot uitdrijving van *scherpe stoffen*, welke zich in de bewerktuiging opgehoopt hebben. De Bruischmagnesia nu is uiterst geschikt om de ophooping dezer scherpe stoffen te voorkomen, en door hare verkoelende en koortswerende eigenschappen de nadeelige gevolgen van het gebruik van prikkelende spijzen en dranken krachtdadig te bestrijden. Zij herstelt en verbetert het gestel zonder ongemak, pijn of eenig gevaar, daar zij het ontstaan van zuur voorkomt en alle onverteerbare zelfstandigheden verwijdert.

De flesch kost *f* 2 in onderstaande Dépôts.

Amsterdam, Verkoophuis.	Utrecht, *Uhlenbroek*, Choorstr.
Amersfoort, *G. C. Tv.d. Roemer*	„ *L. J. R. Bosch*, Lijnm.
„ Gebr. *Bruning.*	„ *P. J. Huinck*, „
Bodegraven, *J.B.E.C. Schlatman.*	Vianen *M. A. Verkerk.*
	Zeist, *C. G. Adlung.*
Hilversum, *R. J. J. v. Alphen.*	En in de bekende Dépôts in
Schoonhoven *A. B. Valk.*	de andere steden.
Utrecht, *Uhlenbroek*, Bakkerb.	

Marktberigten.

Wijk bij Duurstede, 10 Junij. Ordinaire Tarwe van *f* 11,00 tot *f* 11,50. Beste Tarwe van *f* 13,00 tot *f* 13,50. Rogge van *f* 7,00 tot *f* 7,75. Boekweit van *f* 9,50 tot *f* 10,00. Haver van *f* 4,90 tot *f* 5,10. Paardenboonen van *f* 8,00 tot *f* 8,25. Boter de 5 Ned. Onzen van 43 tot 44 cents. Hoenderseijeren de 100 stuks *f* 2,50.

Amsterdam, 10 Junij. Tarwe prijshoudend; 126 ℔ b. P. *f* 378; 125 jar. dito *f* 360; 126 ℔ jar. dito *f* 378. Rogge iets hooger verkocht; 125 ℔ Pruiss. *f* 231; 117 ℔ Petersb. *f* 214, *f* 215; 118 ℔ dito *f* 218; 119 ℔ dito *f* 211.

Schiedam, 9 Junij. Granen. Verkocht: Rogge, 148 ℔ gedr. Deensche *f* 226 6/w. Gerst, 133 ℔ Silezische *f* 204 kont., *f* 206 6/w.

Moutwijn per Ned. vat zonder fust *f* 19,00; Jenever id. *f* 24,50; Amsterd. proef *f* 25,75 zonder de belasting. Spoeling *f* 1,20 per ketel.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Junij.	Uren.	Wind- rigt.	Wind- kr.	Barom bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	*Aanmerking.*
			N. ℔						
10	2	wzw.	3.0	750.96	64.0	— 4.9	0.58	0	Bewolkt.
	10	wzw.	0.0	52.00	54.5	— 3.2	0.83	0.2	Zw. bew.; reg.
11	8	w.	5.0	54.61	58.8	— 6.1	0.78	0.1	Bewolkt.

AMSTERDAM 10 Junij 1857.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld . . . 2½	pCt.	$68\frac{13}{16}$	$68\frac{7}{8}$	$68\frac{7}{8}$
dito dito 3	„	$76\frac{3}{8}$	$76\frac{1}{2}$	$76\frac{1}{2}$
dito dito 4	„	$96\frac{1}{4}$	$96\frac{5}{8}$	$96\frac{9}{16}$
Amortisatie-Sijndikaat 3½	„	$90\frac{5}{8}$	$90\frac{3}{4}$	
Handelmaatschappij . 4½	„	$154\frac{1}{2}$	$155\frac{1}{2}$	$155\frac{1}{2}$
Oost-Indische Leening 4	„	$95\frac{3}{4}$		
BELGIE.				
Certifik. bij *Rotschild* 2½	pCt.	$52\frac{1}{2}$	$52\frac{5}{8}$	$52\frac{5}{8}$
SPANJE.				
Obligatien 1¼	pCt.	$25\frac{1}{4}$	$25\frac{5}{16}$	$25\frac{5}{16}$
Oblig. 3	„	$42\frac{1}{8}$		
Binnenl. Schuld . . . 3	„	$38\frac{1}{4}$	$38\frac{3}{16}$	
Bewijzen Koepons . . .		$6\frac{11}{16}$	$6\frac{3}{4}$	
PORTUGAL.				
Obligatiën 3	pCt.	$45\frac{13}{16}$	$45\frac{7}{8}$	$45\frac{13}{16}$
dito 1856. 3	„	$44\frac{9}{16}$		
dito uitgestelde		$26\frac{1}{2}$		
RUSLAND.				
Oblig. bij *Hope en Co.* 5	„	$104\frac{7}{8}$		
Certifikat. 1831 & 1833 5	„	$94\frac{3}{8}$		
Cert. bij *Stieglitz* . . 4	„	$87\frac{3}{8}$	$87\frac{1}{2}$	
dito 5e Serie 5	„	$97\frac{9}{16}$	$97\frac{5}{8}$	
dito 1855 6e Serie . . 5	„	$99\frac{1}{16}$	$99\frac{1}{8}$	$99\frac{1}{16}$
Cert. van Assign. . . 6	„	66		
POLEN.				
Aand. 1835, fl. 500		$155\frac{1}{2}$		
Obligatien. 4	pCt.	$79\frac{1}{2}$		
OOSTENRIJK.				
Oblig. Metaliek . . . 5	„	$76\frac{5}{16}$		
Oblig. Rente Am. . . 5	„	$87\frac{11}{16}$	$87\frac{7}{8}$	$87\frac{11}{16}$
dito dito Nat. 1854 . 5	„	$77\frac{9}{16}$	$77\frac{11}{16}$	$77\frac{5}{8}$
dito dito 2½	„	$39\frac{1}{2}$	$39\frac{9}{16}$	$39\frac{9}{16}$
BRAZILIE.				
Geldl. 1824, £ 100 . . 5	pCt.	$98\frac{3}{4}$		
AMERIKA.				
Ecuad. Oblig. 1855. . 1	„	14	$14\frac{1}{16}$	
Venez. Oblig. 6 pCt., nu 4½	„	$35\frac{1}{8}$	$35\frac{1}{4}$	$35\frac{1}{8}$

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

BIJVOEGSEL

BIJ DE UTRECHTSCHE COURANT VAN

DONDERDAG 11 Junij 1857, N°. 137.

Zitting van den Stedelijken Raad.

Vergadering van Donderdag 9 April.

Voorzitter Mr. *N. P. J. Kien.*

Tegenwoordig zijn 22 leden; afwezig de HH. *v. Lier*, *v. Cleeff*, *Bake*, *v. Hengst*, *Boetzelaer* en *Mulder.*

Zijn ingekomen de geloofsbrieven van het nieuw benoemde raadslid Jhr. *A. L. E. Ram*, welke onderzocht worden door eene Komm. bestaande uit de HH. *Metelerkamp*, *v. d. Heuvel*, *v. Veersen*, *Visscher* en *de Muralt.* — Deze stukken in orde bevonden zijnde na de Komm. tot de toelating van den heer *Ram* konkluderende wordt konform besloten, zullende Gedep. Staten en den benoemde hiervan kennis gegeven worden.

Ingekomen eene missive van Gedep. Staten houdende goedkeuring van de raadsbesluiten tot af- en overschrijving van den post van onvoorziene uitgaven voor de kosten van verlichting, het aanleggen en onderhoud van klokken en der plaatselijke wacht, — voor informatie;

eene gelijke missive ten geleide van een koninkl. besluit houdende goedkeuring van het raadsbesluit tot vaststelling der direktę belasting, doch met bijvoeging dat die slechts voor het jaar 1857 verleend wordt, — voor informatie;

eene voordragt tot de benoeming van een sekretaris der plaatselijke Komm. van geneeskundig toevoorzigt, welke voordragt destaat uit de HH. Dr *G. A. J. Beckers* en Dr. *J. P. F. v. d. Lith.*

Wordt op voorstel van den Voorz. besloten dadelijk tot die benoeming over te gaan, waarop bij meerderheid van stemmen tot sekretaris der Komm. benoemd wordt Dr. *G. A. J. Beckers.*

Wordt ter tafel gebragt eene mededeeling van burg. en weth. met betrekking tot het rekwest van [illegible] *Burkhof*, aannemer van het ophalen der [illegible] vuilnis, betreffende klagten wegens het opleggen [illegible] boeten.

Deze mededeeling omtrent de meening der komm. van fabriekage, en het rapport van den kameraar in de zaak, komt hierop neêr dat men van oordeel is dat de pachter geen genoegzaam personeel in zijne dienst heeft, welke meening daardoor versterkt wordt, dat hij steeds ingebreke is gebleven een staat van zijn dienstpersoneel op te geven; dat hij herhaalde malen door den kameraar is uitgenoodigd een persoon van zijnentwege te zenden om dezen bij zijne inspektie te vergezellen en zich te overtuigen van de regtvaardigheid der beboeting; dat men veeleer bij die beboeting te toegevend is geweest; dat de boeten steeds zonder aanzien des persoons zijn opgelegd en dat de kameraar er op aandringt, de ontheffing niet te verleenen; daar dit van nadeeligen invloed zou kunnen zijn.

De *Voorz.* deelt mede dat heden morgen nog is ingekomen een rapport van den kameraar, mededeelende dat hij van den pachter een staat van diens personeel ontvangen heeft, waaruit blijkt dat hij te weinig personeel en materieel in dienst heeft. Spr. voegt hierbij dat bij de uitbesteding der gegadigden uitdrukkelijk is kenbaar gemaakt dat men de zaak met de meeste gestrengheid dacht te behandelen. Wat hem zelven betreft, meent Spr., dat de bepalingen vooral in het begin eer met zachtheid dan met gestrengheid zijn toegepast. Spr. stelt voor, het ontwerp dadelijk in behandeling te nemen en den pachter te kennen te geven, dat zijn verzoek voor geene gunstige beschikking vatbaar is.

De heer *v. d. Heuvel* ziet een groote onbepaaldheid in de klagten; namelijk dat geene bepaalde omstandigheden worden opgegeven maar in het algemeen geklaagd wordt over het opleggen van boeten.

De *Voorz.* zegt dat het dagelijksch bestuur den pachter reeds te kennen heeft gegeven, dat hij meerder personeel diende te hebben, dat iemand van de politie belast is om toezigt over die zaak te houden even als dit ook de kameraar doet, en eerst als den pachter van de bekeuring kennis gegeven, het rapport van den kameraar deswegen uitgebragt is en alle mogelijke faciliteiten verleend zijn om de bezwaren er tegen in te brengen, wordt de beboeting door Burg. en Weth. uitgesproken. Spr. gelooft met den kameraar, dat als de raad den pachter onthief, dit voor het vervolg, ook met betrekking tot andere aannemingen, van nadeelige invloed zou zijn.

De heer *Jongeneel* gelooft gaaene, dat het dagelijksch bestuur bij de beboeting van den aannemer niet met de meeste gestrengheid is te werk gegaan, en toch vindt hij zich met dezelve bezwaard; naar zijne meening moet de aannemer bepaald overtuigd kunnen worden, dat hij het bestek overtreden heeft en nalating in de nalevig is gebleven. Men zoude dit kunnen vinden door een gemagtigde van den aannemer met den opzigter van stads wegen een en ander te laten kontroleeren.

De *Voorz.* zegt dat de kameraar den pachter heeft uitgenoodigd iemand met hem te zenden, doch dat deze daaraan niet wilde voldoen.

De heer *Jongeneel* wil dit niet betwijfelen, en gelooft toch dat eene betere regeling der kontrôle op de wijze zoo als Spr. bedoelt, van de kommissie van fabriekage eerst later is uitgegaan.

De heer *v. Hoytema* vraagt hoe groot het bedrag dier boeten is.

De *Voorz.* zegt dat het minimum *f* 6 en dit steeds toegepast is.

De heer *v. Hoytema* stelt zich nog niet voor dat die boeten eenig gunstig effekt zullen hebben. Voor eenigen tijd heeft Spr. in eene afgelegene buurt met een ander persoon tot de gezondheidskomm. in betrekking staande, het stelsel van riolen onderzocht, en de zinkgaten gaven toen zulk een verschrikkelijken reuk van zich, dat die persoon meende, dat het stelsel veel meer kwaad dan goed deed, en zoo Spr.'s als beider overtuiging was, dat het stelsel nog niet zoo gunstig werkte. Spr. vraagt nu of de pachter bij bekeuring genoodzaakt wordt, dadelijk de gaten te ledigen; of in het kontrakt ook eene bepaling staat, dat, als het zoo slecht wordt uitgevoerd, men het regt heeft de pacht te doen vervallen. Gaat het slecht, dan heeft òf de pachter niet genoeg werklieden òf dezen werken niet goed. In dit bijzonder geval zou het echter kunnen wezen, dat het eene onbillijkheid ware den pachter aan al die boeten te houden, als het montant zeer groot was; Spr.'s denkbeeld zou dus zijn eenige latitude te laten aan Burg. en Weth., het denkbeeld van den heer *Jongeneel* toe te passen en als de pachter beterschap beloofde, zich voor ditmaal inschikkelijk te betoonen.

De *Voorz.* ziet hierin bezwaar, ook voor de toekomst.

De heer *Pabst* heeft gehoord dat de Komm. van fabriekaadje de klagten van den pachter onbepaald acht, en meent daarom dat men welligt een middelweg zou kunnen inslaan en besluiten, dat des pachters verzoek, gelijk *het daar ligt*, niet vatbaar is voor eene gunstige beschikking; dan kan hij, zegt Spr., er op terug komen en aantoonen dat die onbepaalde klagten bepaalde klagten zijn en vatbaar om aanleiding te geven tot ontheffing.

De heer *de Muralt* ondersteunt wat de heer *v. Hoytema* gezegd heeft en meent, dat het welligt onregvaardig ware voor de eerste maal de geheele boete op te leggen. Spr. heeft gezien dat midden op den dag een emmer met modder in een zinkgat werd geworpen, en neemt dus aan dat het mogelijk is dat die gaten nadat zij zijn schoon gemaakt weder worden gevuld; dat ontslaat echter geenszins den pachter, om te zorgen, dat zij te acht uur behoorlijk schoon zijn. Spr. heeft ook ondervonden dat die gaten op sommige plaatsen eene ondragelijke lucht verspreiden, vooral als zij leêg zijn, en zelfs daar waar er nooit vuil in geworpen wordt. Spr. ziet overigens met genoegen, dat de kameraar zich zoo streng aan het kontrakt houdt en dat hij daarom adviseert om de ontheffing niet te verleenen, doch iets anders is het, of de raad termen zal vinden, om, ook in aanmerking nemende dat dit de eerste maal is, het denkbeeld van den heer *v Hoytema* te deelen en het aan burg. en weth. over te laten.

De *Voorz.* is de zienswijze toegedaan dat men eer te zachtzinnig is geweest en dat, als men ooit een gunstig resultaat wil hebben, men strikt de hand aan de zaak moet houden, en daarom durft Spr. aan te raden, de boeten te laten betalen, vooral ook, omdat hij bij de aanbesteding nog te kennen heeft gegeven dat men met de uiterste gestrengheid zou te werk gaan. Spr. meent dat er geen termen bestaan om de ontheffing te verleenen en dat, als men door een rekwest aan den raad van de boeten kon vrij komen, de noodige klem gemist zou worden.

De heer *v. Dielen* gelooft dat men zich moet bepalen tot het adres maar niet over de organisatie der goten uitweiden, het stelsel, zegt Spr., is behoorlijk onderzocht en tot nog toe hebben de klagten deswegen [illegible] gebleken van eenigzins overdreven te zijn; het stelsel is werkelijk eene groote verbetering voor de reinheid der stad. Dit doet echter thans niets af, de zaak in deze is, of het verzoek van den pachter op regtmatige gronden steunt. Spr. gelooft dat de raad onbillijk zou zijn, door de vrijstelling te verleenen, want, wil men met goed gevolg bij openbare verpachting konkurrentie openen, dan meent Spr. dat op den voorgrond moet staan, dat het kontrakt nageleefd en de een niet begunstigd worde boven een ander, die dan evenzeer de aanneming had kunnen doen.

De heer *Ackersdijck* zegt dat in het stelsel der riolen welligt nog veel te verbeteren valt, doch dat is eene overweging, die nu niet aan de orde is. In elk geval acht Spr. het van het uiterst gewigt dat de bepalingen van het bestek naauwkeurig worden ten uitvoer gebragt; bij de aanbesteding zijn de gegadigden opzettelijk daarop indachtig gemaakt. De pachter heeft geweten welke pligten van hem gevorderd werden, en Spr. heeft de overtuiging dat niet meer gevorderd is. Een waarborg daarvoor ligt daarin dat het dagelijksch bestuur met groote welwillendheid die zaak onderzocht heeft; en als nu die mannen, aan wie die taak is opgedragen, na onderzoek, de minste boete hebben uitgesproken, zou Spr. zich ten uiterste bezwaard achten tegenover de bevolking, indien de raad die uitspraak vernietigde, en daardoor de waarschijnlijkheid deed ontstaan dat de pachter even nalatig bleef. Spr. gelooft dat de nalatigheid een groot kwaal is. Hij zou het ook wenschelijk achten, dat de politie er ook voor waakte, dat de vervalgaten niet vol gemaakt wierden. Door nu vrijstelling te verleenen zou men met andere woorden tot den pachter zeggen, dat het onverschillig was of hij aan zijne verpligtingen voldeed al of niet, en dat acht Spr. noodlottig.

De heer *Schuurman* gelooft dat waar bepalingen gemaakt worden, men die streng moet naleven. Spr. heeft vernomen dat alles op de zachtste wijze geschied is, zijn gevoelen zou echter zijn dat de pachter niet vrijgesteld, doch hem gezegd wierd, dat als het weer plaats vond de hoogste boete zou worden opgelegd.

De beraadslagingen gesloten zijnde wordt het voorstel van den Voorz. om afwijzend op het verzoek te beschikken, zonder omvraag aangenomen.

Wordt ter tafel gebragt: eene voordragt tot regeling der traktementen van stadsgeneesheeren, heelmeesters en eenige andere ambtenaren, ter sekretarie;

eene voordragt strekkende om de marktbeambten *J. Jonkers* en *D. v. d. Bergh* eervol ontslag te verleenen, onder toekenning aan den eerste van een pensioen van *f* 250— en aan den tweede van *f* 100—, en het traktement van den algemeenen marktmeester met *f* 200 te verhoogen, — ter sekretarie.

Ingekomen het verslag van het burgerl. armbestuur dat bij monde van den heer *Boer* wordt uitgebragt.

De *Voorz.* voorgesteld hebbende, dit stuk ter sekretarie te deponeren, stelt de heer *Schuller* voor, hetzelve te drukken en algemeen verkrijgbaar te stellen, waarop na eenige diskusie, op voorstel van den Voorz. zonder omvraag besloten wordt, het ter sekretarie te deponeren, te doen drukken en ronddeelen, en met 19 tegen 3 stemmen het voorstel van den heer *Schuller* wordt aangenomen, om het algemeen verkrijgbaar te stellen. Tegen hebben gestemd de heeren *v. Veersen*, *Bosch* en *v. Hoytema.*

Ingekomen de rekening der gezondheidskomm., — in handen eener kommissie bestaande uit de HH. *Metelerkamp*, *v. Stirum* en *v. Veersen.*

Aan de orde is de gehouden briefwisseling met het bestuur der algemeene gods- en gasthuizen, ter zake der bezwaren tegen de benoeming van den heer *v. Rees* tot lid van dat bestuur.

De heer *v. Rees* zal, daar deze zaak hem persoonlijk betreft, de beraadslagingen niet bijwonen, doch wenscht vooraf eene verklaring af te leggen, welke de behandeling der zaak welligt gemakkelijker zal maken. Toen Spr. kennis kreeg dat regenten tegen zijne benoeming in verzet waren gekomen, weifelde hij eenigzins wat te doen. Had hij bedankt, waartoe hij zijdelings werd uitgenoodigd, dan had hij de vergadering deze diskussie bespaard; hij heeft echter gemeend dat niet te moeten doen, want dan ware de kwestie of een raadslid als lid uit de burgerij in het kollegie mogt zitting nemen, onbeslist gebleven en het was toch tijd dat die wierd uitgemaakt. Spr. acht zich echter verpligt uitdrukkelijk te verklaren, dat hij deze zaak geheel als eene ju-

ridische kwestie beschouwt en zich dus geenszins gekrenkt zal gevoelen als mogt beslist worden dat hij geen zitting kan nemen.

De Voorz. gelooft niet dat het regl. van orde den heer *v. Rees* de verpligting oplegt de verg. te verlaten: dit echter door zijn vertrek reeds een *fait accompli* zijnde, zal Spr. er niet over uitweiden. Spr. heeft gehoord dat de heer *v. Rees* zijdelings is aangezocht om te bedanken, doch moet opmerken dat dit aanzoek niet door hem gedaan is.

De heer *v. d. Heuvel* zegt, dat met dit »zijdelings aanzoek" bedoeld wordt welligt dat hij als bijzonder persoon aan den heer *v. Rees* gezegd heeft, dat het ter voorkoming van eene onaangename diskussie voor deze reis voor de benoeming wenschelijk ware dat hij bedankte. Spr. had het dubbel wenschelijk geacht dat die diskussie nu niet ware voorgekomen, nu er kwestie van is in die geheele wijze van benoeming eene verandering te brengen.

De *Voorz.* vindt dat als de raad eene benoeming gedaan en daarbij verkeerd gehandeld heeft, hij er voor uit moet komen, maar dat van den anderen kant niet moet worden toegegeven om een of ander bezwaar te vermijden, en al moest in zoodanige benoeming voor de toekomst eene wijziging worden gebragt, gelooft Spr., toch dat uit de diskussie dat nut zou kunnen voortvloeijen, dat men weet op welk standpunt men zich bevindt.

Den heer *de Muralt* verwondert het dat de regenten zwarigheid maken tegen de toelating van den heer *v. Rees*. In den aanhef der missive van regenten, leest Spr. dat in den laatsten tijd personen door het kollegie zelf voorgedragen steeds zijn voorbij gegaan, en alhoewel het tegendeel bewerende, zeggen zij daarover zooveel, dat men zou mogen gelooven dat dit aanleiding heeft gegeven tot hun besluit, en dat zou Spr. betreuren; hij gelooft dat aan den raad verblijft de benoeming uit het viertal, onverschillig of de persoon is voorgesteld door het koll. of door Burg. en Weth.; het zou echter onaangenaam zijn dat personen door het koll. voorgesteld, nooit in aanmerking kwamen. Spr. leest in de missive, dat het in strijd zou zijn met het reglement; de benoeming nu zal het wel niet zijn, maar de voordragt zou het dan zijn, want Burg. en Weth. zouden niet bevoegd zijn geweest om, waar eene benoeming uit de burgerij moet plaats hebben, een lid uit den raad op de voordragt te plaatsen; maar nu vraagt Spr.: verliest men het radikaal van lid der burgerij, omdat men raadslid is geworden? vroeger kon er nog eenige grond voor de meening van het koll. bestaan, want toen waren de raadsleden *ad vitam* benoemd, doch dat is veranderd; men is, zes jaren lid van den raad, en treedt men af als zoodanig, dan treedt men ook af als lid van het koll. uit den raad. De heer *v Rees* is benoemd als lid der burgerij, hij is toevallig lid van den raad, en als zijn mandaat als zoodanig ophoudt, gaat dat als lid van het koll. uit de burgerij voort. Spr. zegt, dat volg art. 6 van het kon. besl. van 27 Maart 1817 het koll. door den raad moest worden geregeld, die was hierin geheel vrij, maar in 1829 hebben de regenten zelven eenige verandering in de instelling gebragt, en het getal der leden uit den raad en uit de burgerij bepaald; maar met het oog op het besl. van 1817, meent hij, dat het geenszins de bedoeling kan geweest zijn raadsleden uit te sluiten om als leden uit de burgerij op te treden.

De *Voorz.* meent dat, als de argumentatie van het koll. opging, dit den toestand der leden uit den raad in vergelijking tot dien uit de burgerij zeer nadeelig zou maken. De heer *Walland*, zegt Spr. was verkozen als lid der burgerij en niet tegenstaande hij later lid van den raad werd is hij zitting blijven houden als lid van het koll.; Spr. begrijpt niet waarom het omgekeerde niet ook zou kunnen geschieden.

De heer *Schuller* meent, dat de bepaling, dat er 6 leden uit den raad en 6 uit de burgerij moeten zijn, geen zin zou hebben als overeenkomstig het gesprokene alle 12 leden tevens raadsleden konden zijn. Spr. gelooft, dat als een lid uit de burgerij raadslid wordt, hij aftreden moet als regent, zoowel als een lid, dat als raadslid in het kollegie zitting heeft en bij eene verkiezing voor den gemeenteraad niet herkozen wordt, en dat de bepaling: 6 leden uit den raad en 6 uit de burgerij beteekent; 6 uit den raad en 6 niet uit den raad.

De *Voorz.* zegt dat het koninkl. besluit met betrekking tot het getal geheel vrijlaat. Spr. gelooft dat het geen zaak is de leden van den raad, die voor gedurige herkiezing vatbaar zijn, te willen uitsluiten van permanent in het kollegie zitting te hebben.

De heer *v. d. Heuvel* zegt dat niet het koninkl. besluit, maar de raad zelf bepaald heeft, dat het getal voor beiden zal zijn 6. Naar wat in het begin is geschied meent Spr. dat men zich niet moet regelen, want toen bestond er uit den raad slechts eene komm. van overname waarvan de leden later als regenten hebben zitting genomen, zonder dat het blijkt, dat zij immer daartoe benoemd zijn.

De *Voorz.* zegt, dat de regenten der gods- en gasthuizen, die er over gesteld moesten worden, onwillig waren en er daarom langer tijd moest verloopen, alvorens het bestuur op een goeden voet kon gebragt worden. Wat de zaak in kwestie betreft, zou Spr. het wenschelijk achten, dat de leden uit den raad even lang als de anderen zitting hadden, doch dit nu niet plaats kunnende hebben, ware het toch wenschelijk, dat zij als leden uit de burgerij bestendig zitting konden hebben. Spr. moet opmerken dat het koll. steeds zeer eigendunkelijk gehandeld heeft: voor eenige jaren werd Spr. zelf gekommitteerd en toen heeft men mede tegen zijne benoeming geprotesteerd, doch de raad heeft toen niet gemeend er op te moeten terugkomen.

De heer *Voswinkel* merkt op, dat er dit jaar 10 nieuwe raadsleden moeten gekozen worden, en vraagt nu aan den heer *Schuller:* wanneer bij die eventuele keuze 5 regenten tot leden van den raad benoemd wierden, of dan die heeren zouden ophouden regenten dier gods- en gasthuizen te zijn.

De heer *Schuller* antwoordt, dat het tot nog toe niet zoo beschouwd schijnt, doch als zijn gevoelen heeft hij gezegd, dat zij, die niet herkozen werden, als regenten, behoorden af te treden. Spr. heeft nog niet hooren weêrleggen, dat, als de uitdrukking zoo wordt uitgelegd, dat 12 leden uit den raad kunnen zitting hebben, zij geen zin heeft, en dat is toch de uitlegging waarop het eindelijk neêrkomt, en dan ware het veel éénvoudiger dat men had gezegd: er zullen 12 regenten zijn; nu zijn er op dit oogenblik 6 uit den raad, en deputeert men een zevende, dan handelt men in strijd met de organieke wet.

De *Voorz.* zegt dat men gewild heeft dat het kolleg. niet altijd geheel uit leden uit de burgerij bestond en geen op zich zelf staand kollegie bleef, en dat wilde men bereiken door er raadsleden in te kommitteren.

De heer *Pabst* zegt dat geen getal bepaald is; het komt alleen voor in een brief, doch ook al ware het een besluit, dan weet Spr. niet waarom men er niet op terug zou kunnen komen.

De heer *de Muralt* zegt dat het getal is bepaald door het kollegie in 1829, en vastgesteld door den raad in 1830, en dat reeds toen leden uit den raad, als gedelegeerden uit de burgerij, zitting hadden en later meermalen hebben gehad, en zonder af te wijken van de aangenomen regeling, zou Spr. geen bezwaar vinden, hier te beslissen gelijk vroeger feitelijk is uitgemaakt, dat leden van den raad, in het koll. als leden uit de burgerij, te regt zitting kunnen nemen.

De *Voorz.* wijst op de gezondheids-komm., waarin twee regtsgeleerden zitting moeten hebben, hetgeen echter niet wegneemt dat er meer in benoemd worden.

De heer *Ackersdijck* zegt dat volgens het reglement zes leden uit den raad moeten gekozen worden; doch de overigen niet uit den raad behoeven te zijn. Die worden uit de burgerij gekozen. Spr. gelooft dat elk lid der vergadering tot de burgerij blijft behooren, en dus verkiesbaar is, en deze uitlegging steeds aan het reglement gegeven zijnde, gelooft Spr. niet, dat iemand regt heeft te vorderen, dat de raad zijn eigen besluit anders verklaren zal dan hij tot nog toe gedaan heeft

De heer *Karsten* is van een gelijk gevoelen en meent dat de reden waarom men beweert dat de heer *v. Rees* geen zitting kan hebben, wel op een vroegeren toestand maar niet op den tegenwoordigen toepasselijk is; toen geschiedden de benoemingen voor den raad *ad vitam*, nu slechts voor zes jaren, en het zou even onbillijk zijn, dat een lid van den raad niet als gedelegeerde uit de burgerij in dat kollegie zitting zou kunnen hebben, als dat een lid van dat kollegie uit de burgerij gekozen, daardoor onbevoegd zou zijn om tevens lid van den raad te worden.

De *Voorz* stelt nu voor te besluiten dat de raad persisteert bij de benoeming en daarvan aan het koll. kennis te geven.

Dit voorstel wordt met 20 stemmen tegen die van den heer *Schuller* aangenomen.

Aan de orde zijn eenige voordragten van burg. en weth. betreffende rekwesten ter zake der direkte belasting. — Die betreffende de reklames van *A. Bouwmeester*, *M. P. Onnen*, *Muller*, *P. H. Everaars* en *J H. v. Schermbeek*, zonder diskussie zijnde goedgekeurd, komt in behandeling die betreffende het rekwest van den Heer *J. A v Westreenen*.

De heer *de Muralt* zegt dat zich hier drie gevallen voordoen, 1. dat over 1856 iemand is aangeslagen, die in 1855 reeds dood was; die persoon stond echter van 1 Mei 1855 tot 1 Mei 1856 bij het rijk op het kohier voor de personele belasting bekend, maar geen ander kon voor dien aanslag in hare plaats worden aangeslagen in de sted. bel. voor 1856 maar Mevr. *v. Westreenen* was reeds in den aanvang van 1855 overleden en kon dus in 1856, in het geheel niet worden aangeslagen, het verzoek tot ontheffing door de erven *v. Westreenen* wegens den aanslag hunner moeder gevraagd, acht Spr. dus gegrond. Een tweede geval is dat de aanslag der moeder verwisseld is met dien van den zoon, en toevallig, zegt Spr. is de aanslag der moeder grooter; de zoon komt tegen dien aanslag op, maar te laat; volgens het voorschrift der wet worden de kohieren opgemaakt overeenkomstig die voor het rijk op het personeel, eene vergissing is dus daarbij begaan, maar eerst later ontdekt; na de vaststelling door den raad zijn die kohieren, die voorloopig hadden voorgelegen, nogmaals 14 dagen ter inzage gelegd en daarna door Gedep. Staten goedgekeurd, en nu vraagt Spr. of de raad bevoegd is om in zoodanig kohier, dat de belanghebbende had moeten inzien, dat exekutoir is verklaard, eene verandering te brengen, Spr. gelooft dit niet, maar vindt het zeer billijk dat men bij afzonderlijk besluit restitutie verleent van het bedrag van het te veel betaalde, doch acht de verandering van het kohier niet wettig. Het derde geval is, dat men, in het denkbeeld dat de moeder nog leefde, verzuimd heeft de dochter aan te slaan, die sedert 1 Mei 1856 voor hetzelfde perceel in de rijksbel. op het personeel is aangeslagen. Het is billijk dat jonkvr. *v Westreenen* wordt aangeslagen, doch Spr. meent niet dat de vorm waarin haar aanslag in de Sted. bel. van 1 Mei 1856 af hier gelast wordt verkieslijk is; Spr. gelooft niet dat de raad kan gelasten dat een persoon op het kohier, dat vastgesteld is, gebragt worde; dat kohier moet ter visie liggen, de persoon daarop aangeslagen en elk ander moet het regt hebben tegen de beslissing van den raad binnen 14 dagen bij Gedep. Staten in verzet te kunnen komen, verschillende formaliteiten moeten daarbij in acht worden genomen. Spr. acht het overigens onnoodig dat bij raadsbesluit te bepalen, en meent dat het moet worden overgelaten aan de ambtenaren, om den belastingschuldige die ten onregte van een primitief kohier is afgelaten, op het tweede of derde suppletoir kohier te brengen. Spr. stelt daarom voor de volgende wijziging in de voordragt te brengen, nl. toe te staan de afschrijving wegens den aanslag van mevr. *van Westreenen* die niet belastingschuldig is, doch te diffikulteren in het verzoek van den zoon om de vergissing te herstellen, en 3o. te doen vervallen het besluit dat de raad ambtshalve gelast dat jonkvr. *v. Westreenen* op het kohier gebragt worde, het aan de administratie overlatende, haar, met inachtneming van de voorschriften der wet, alsnog op een suppletoir kohier, van af 1 Mei 1856 aan te slaan.

De *Voorz.* zegt, dat wat betreft het laatste gedeelte, het van zelf spreekt dat als de raad gelast dat de persoon op het kohier moet gebragt worden, daarbij toch altijd de vorm in acht zal worden genomen. Voor het overige moet Spr. zeggen dat als eene vergissing plaats heeft gehad en dit duidelijk blijkt, het veel beter is die op het kohier te herstellen, dan restitutie te geven uit stadskas, waarin daarvoor geene fondsen aanwezig zijn. Spr. acht het veel gevoegelijker te zeggen, dat er eene vergissing heeft plaats gehad en men die onder goedkeuring van Ged. St. zal herstellen. Spr. verzoekt de wijziging van den heer *de Muralt* schriftelijk te ontvangen, en om dat lid in de gelegenheid te stellen haar duidelijk te redigeren, wordt de behandeling van dit onderwerp eenige oogenblikken verdaagd en inmiddels de voordragt betreffende twee andere rekwesten ter zake der belasting zonder diskussie goedgekeurd, waarna de heer *de Muralt* gereed is met de redaktie van zijn voorstel, luidende: *a.* De raad verleent aan de erven *van Westreenen* de gevraagde remissie van den aanslag ten laste van wijlen hunne moeder; *b.* de raad acht zich niet bevoegd eenige wijziging te brengen in de door Ged. Staten vastgestelde kohieren.

De heer *Ackersdijck* komt den zaak nog niet duidelijk voor. Spr. ziet in het voorstel van B. en W. niets onwettigs, hem dunkt dat als de kohieren hebben voorgelegen en er niemand tegen opgekomen is, en zij met de goedkeuring van Ged. Staten bekrachtigd zijn, en men dan iemand heeft aangeslagen die niet bestaat, het dan eenvoudig is alsof hij niet op de kohieren stond, en besloten wordt dat daarvan geen belasting betaald wordt. Ware de persoon belastingschuldig geworden vóór het overlijden, dan kon er kwestie bestaan, doch zij is eerst na haren dood op de kohieren gebragt, Spr. begrijpt dus niet waarom het voorstel van B. en W. gewijzigd behoeft te worden.

De heer *de Muralt* zegt, dat wat de vorige Spr. zegt volkomen toepasselijk is in deze; maar B. en W. stellen voor, jonkvr. *v. Westreenen* aan te slaan, en, om kwestie voor te komen stelt Spr. voor, dat hier, ambtshalve, buiten de behandeling van een kohier, niet te doen.

De *Voorz.* zegt tot opheldering, dat de zaak aldus gelegen is: De kohieren moeten worden opgemaakt voor 1856 volgens de rijkskohieren van 1855, op deze laatsten stond mevr. *v. Westreenen* als hoofd der huishouding en zij is dus ook op de stedel. kohieren gebragt. Tot Mei 1856 is de huishouding gekontinueerd; doch toen is jonkvr. *v. Westreenen* in het huis gebleven op haar naam en de heer *v. W.* niet, en nu is door B. en W. het volgend standpunt aangenomen: De kinderen hebben gekontinueerd den aanslag die voor de moeder geldig was tot Mei; doch die was aangeslagen voor de geheele som en nu blijkt dat die som van Mei af op de dochter heeft moeten overgaan, en nu besluit de raad, de som af te schrijven van de moeder en over te brengen op de dochter. Aldus zegt Spr. is het vroeger steeds beslist, doch de heer *de Muralt* beschouwt den aanslag hier als een hoofdelijken omslag en meent dat men hem als zoodanig niet kan toepassen op overledene personen, terwijl Burg. en Weth. volhouden dat de huishouding gekontinueerd zijnde de belasting ook verschuldigd is.

De heer *de Muralt* zegt dat dit juist is, doch dan geschiedt de aanslag, terwijl de persoon leeft, maar hier is iemand aangeslagen, die niet aangeslagen kon worden, omdat zij dood was; nu stelt men voor om $\frac{2}{3}$ af te schrijven en den aanslag van 1 Mei af, ten name van een ander te stellen, doch van het resterende nl. van den aanslag van 1 Jan. tot 1 Mei,

dus voor ⅓ wordt ook remissie verlangd op grond dat de aangeslagene, niet geleefd, dus niet in de gemeente getoefd heeft, en dat verlangen is geheel gegrond op de wet en de verordening, zooals die voor 1856 nog was geldende.

De heer *Ackersdyck* moet zich tegen het amendement verklaren, dewijl het hier slechts eene persoonsverwisseling geldt; er was iemand, die genot had van het huis, doch dit was niet de overledene, maar hij die in haar plaats was gekomen; deze werd dus belastingschuldig, en Spr. zou meenen dat er geen de minste reden bestaat, om voor die vier maanden geen belasting te laten betalen.

De heer *Pabst* zegt dat het vaststaat dat de aanslag van Mevr. *v. W.* niet kan blijven bestaan, wijl die persoon niet meer in leven was, de aanslag moet dus zijn ten laste van hen die de huishouding hebben gekontinueerd doch dat moet geschieden ten name van personen, en niet ten name der erfgenamen, want de erfgenamen welke elders gevestigd zijn hebben er niets mede te maken. Kent men nu die personen die de huishouding gekontinueerd hebben, dan moet op het suppletoir kohier de aanslag voor hen opgemaakt worden. Spr. gelooft een besluit van den raad dus dat het volstrekt noodzakelijk, wijl anders die schuld voor de erfgenamen steeds zou openblijven, en daarom moet beslist worden, dat mevr. *v. W.* overleden zijnde, remissie zal worden verleend van den aanslag ten haren laste

De heer *v. d. Heuvel* zegt, dat Mevr. *v. W.* niet uit het graf kan opkomen om remissie te vragen, doch hare erfgenamen zeggen in haar naam te regt, krachtens art. 2 der Verordening: onze moeder was wel voor 1855 op de kohieren voor het personeel gebragt, doch kan ten gevolge daarvan niet op de stedelijke kohieren voor 1856 voorkomen, aangezien zij toen niet bestond.

De *Voorz.* gelooft, dat het juridisch zoo kan worden uitgelegd, doch dat de administratieve man er eene andere verklaring aan zal geven, dat de aard der wetgeving meêbrengt, dat de erven in zoodanigen toestand niet geheel vrij zijn van de belasting.

De heer *de Muralt* vraagt, of, zoo de heer *v. W.* in Junij de kohieren ingezien hebbende, verzocht had dat de aanslag van zijne moeder, als reeds in 1855 overleden er uit genomen wierd, dit dan niet zou zijn geschied.

De *Voorz.* meent dit wat hem betreft ontkennend te moeten beantwoorden; de erven — de onverdeelde boedel moest dan betalen.

De heer *de Muralt* meent dat men dan gezegd zou hebben in dat perceel wordt voor de eerste vier maanden van 1856 niemand aangeslagen, daar de persoon op het rijks kohier voorkomende, is overleden, maar voor de overige acht maanden wordt Jonkvr. *v. W.* aangeslagen van af 1. Mei.

De *Voorz.* meent dat dit de onbillijkheid zelve ware geweest, daar zij dan voor die drie maanden niets zou betalen.

De beraadslagingen hierop gesloten zijnde wordt het eerste amendement van den heer *de Muralt* met 12 tegen 5 stemmen verworpen. Tegen hebben gestemd de HH. *Hinlopen*, *Metelerkamp*, *Boer*, *Visscher*, *v. Dielen*, *v. Beest*, *Ackersdijck*, *Schuurman*, *Schuller*, *Karsten*, *de Jong* en de *Voorzitter*.

Het 1. lid der voordragt van B. en W. wordt hierop zonder omvraag aangenomen.

Het tweede amendem. van den heer *de Muralt* met 11 tegen 4 stemmen mede verworpen zijnde, wordt besloten overeenkomstig de voordragt. Tegen het amendem. hebben gestemd de HH. *Hinlopen*, *Metelerkamp*, *Boer*, *Visscher*, *v. Dielen*, *v. Beest*, *Ackersdyck*. *Schuurman*, *Karsten*, *de Jong* en de *Voorz.*

Wegens het vergevorderde uur gaat de vergadering alsnu uiteen.

Vergadering van Dingsdag 14 April.
Voorzitter Mr. *N. P. J. Kien.*

Tegenwoordig zijn 17 leden; afwezig de HH. *Ackersdijck*, *v. Veersen*, *Jongeneel*, *Mulder*, *Metelerkamp*, *v. Hoytema*, *Karsten*, *Voswinkel*, *v. Rees*, *de Jong* en *Bake*.

Wordt ter tafel gebragt een voorstel van B. en W. betreffende de verhuring van het Maliehuis op de bestaande konditiën voor den tijd van een jaar.

Op voorstel van den Voorz. wordt deze zaak dadelijk in behandeling genomen.

De heer *v. d. Heuvel* geeft zijn leedwezen te kennen dat deze voordragt nu eerst voorkomt.

De *Voorz.* zegt dat het dagelijksch bestuur in het begin des jaars de mededeeling heeft ontvangen dat de huur met Mei eindigde, en bekent dat het hem door andere zaken ontglipt is dat de zaak zoo spoedig behandeld moest worden. Nu meent Spr. echter dat het noodig is, spoedig eene beslissing te nemen, en, als er geen bezwaar bestaat, den huur te kontinueeren.

De heer *de Muralt* meent dat men nu wel niet anders kan doen; hij hoopt dat de huurder in de zaak zal toestemmen. Het zou Spr. evenwel aangenaam zijn als in het vervolg maatregelen wierden genomen, om de verhuring, in het voordeel der stad in het openbaar en vroegtijdig te doen plaats hebben.

De *Voorz.* zegt, dat bij eene vorige gelegenheid eene publieke verhuring heeft plaats gehad; Spr. gelooft dat het voegzaamst is tijdig te verpachten, doch in de gegeven omstandigheid ziet hij geen ander middel dan de voordragt aan te nemen.

De voordragt zonder omvraag aangenomen zijnde, wordt ter tafel gebragt eene voordragt tot af- en overschrijving op de begrooting van ƒ 955.32 van het hoofdst 10 afd. 1 No. 133, op hoofd. 4 afd. 1 No. 97, — ter sekretarie.

Aan de orde is eene voordragt van B. en W. betreffende rekwesten ter zake der direkte belasting welke voordragt strekt de door den heer *de Bruyn* en jonkvr. *v. Ghesel* gevraagde afschrijving te verleenen, doch in die verzoeken des HH. *Kist*, *v. Reede v. Oudshoorn*, en *v. Asch van Wijck* te diffikulteren.

Omtrent het eerste gedeelte konform besloten zijnde, worden de beraadslagingen geopend over het tweede voorstel.

De heer *v. d. Heuvel* zegt, dat hij veel billijks vindt in de beschouwing, dat zij, die des zomers op hun buitengoed verblijven en slechts de wintermaanden hunne stads-woning betrekken, des niettemin voor het *volle* jaar in de in die stad geheven wordende direkte belasting deelen, aangezien zij ook, des zomers al ware het slechts wegens hun achtergelaten huis en hetgeen zich daarin bevindt, voortgaan genot te hebben van stedelijke inrigtingen ter wier bescherming de belastingen geheven worden. Doch hij vermeent dat art. 245 der gemeentewet die beschouwing niet toelaat, en daaraan is hij verpligt te gehoorzamen De ware zin van dit artikel blijkt, zijns inziens, duidelijk uit hetgeen bij deszelfs daarstelling is in het midden gebragt, en dat wel niet door een of ander lid der Staten Generaal of wel onverwachts te midden der beraadslagingen, maar in de tusschen de regering en de 2 kamer der Staten Generaal gewisselde officieele stukken. Zoo leest men reeds in de Mem. van. Toel. dat de laatste »bepalingen van »het art. hoofdzakelijk strekken om zooveel mogelijk »voor te komen dat iemand over hetzelfde tijdvak in »meer dan ééne gemeente worde aangeslagen." Verder is zijns inziens alles afdoende, dat, toen in het verslag der rapporteurs, tegen het voorgestelde dat *gedeelten* van maanden voor *geheele* maanden zouden gehouden worden, was ingebragt het bezwaar, dat alzoo voor iemand, die op 1 December naar de stad en den 30 April naar buiten keert, het jaar *veertien* maanden zal tellen, door de regering in de Mem. van beantwoording *enkel* is geantwoord: »gedeelten van maanden voor geheele te houden is »noodig om orde en regelmaat te bewaren. Het »is nu veelal reeds gebruikelijk en schijnt geene »aanleiding tot bezwaar te geven. Bij heffing van »omslagen is willekeur onvermijdelijk." Had nu de regering niet aangekleefd hetzelfde gevoelen als ontwikkeld is in het voormelde door de 2. kamer aangevoerd voorbeeld, ten gevolge der opnoeming van 14 maanden, onmiskenbaar aanduidende, dat voor die maanden welke iemand op zijn buiten doorbragt, door hem vrijdom van de direkte belasting geheven in de stad, zijn gewoon winterverblijf, zoude erlangd worden, dan had de regering bij het beantwoorden van het in voege voorschreven geformuleerde bezwaar, meer dan waarschijnlijk ter neder gesteld, dat in geval het *voorgestelde* voorbeeld zich voordeed, en er eene plaatselijke direkte belasting geheven werd, zoo in de gemeente alwaar het zomerverblijf plaats had als waar die persoon den winter gewoon was te wonen, de zoodanige, niet slechts voor 14 maanden, maar voor 19 maanden (dat is 7 m. voor de landgemeente en 12 voor de stedelijke) zoude tellen. Hiermede is in geenen deele in strijd hetgeen een weinig vroeger in diezelfde Mem. van Beantw. der regering wordt voorgesteld, en hetwelk HH. Burg. en Weth. voorbrengen tot ondersteuning van het door hen voorgestaan tegenovergesteld gevoelen, t. w. »dat »zij die zich bij afwisseling in eene stad en in eene »landgemeente ophouden zullen dan *ook* . . . . aldaar »in den omslag begrepen kunnen worden." Het is onbetwistbaar dat bij een langer verblijf dan 3m. in eene tweede gemeente de pligt om in de *aldaar* geheven wordenden omslag te deelen bestaat; de vraag is alleen of er geene ontheffing ontstaat van de stedelijke direkte belasting voor de volle maanden, gedurende welke men zich in die stad niet ophoudt.

Bekend is het kon. besluit voor eenigen tijd in het staatsblad opgenomen, waarbij eene beschikking van de stad Goes, genomen in den zin thans door HH. Burg. en Weth. voorgestaan, wordt vernietigd.

De heer *de Muralt* vereenigt zich met het gevoelen van den heer *v. d. Heuvel*; Spr. gelooft dat waar de wet zoo eenvoudig en duidelijk spreekt men er niet van behoeft af te wijken. Bij de herziene plaatselijke verordening zegt Spr. is aangenomen wie ingezetenen zijn en wie niet, omdat het anders kwestieus kon zijn in hoeverre iemand als ingezeten, die het volgens de gemeentewet nog niet is, kon worden aangeslagen; met de omschrijving door den raad aan de benaming inwoners gegeven, gelooft Spr. dat de vrijstelling ook op die inwoners moet worden toegepast. In de derde alinea van art. 245 der Gem. wet, leest men: *door hem, die niet dat geheele jaar in de gemeente verbleef, slechts voor zoo vele twaalfden als hij maanden in de gemeente heeft vertoefd*, dit hem slaat op inwoner, die uitsluitend in de plaats. bel. mag worden aangeslagen volg. al. 1, men neemt dus aan, dat hij de inwoner nl., niet altijd in de gemeente verblijft, maar de uitdrukking vertoeven drukt nog veel minder uit dan verblijven, en zelfs in die gevallen, als men drie maanden of langer in eene andere gemeente vertoefde, zou Spr. meenen, dat men voor drie maanden hier regt had op afschrijving. Spr. weet wel dat bij de onlangs vastgestelde verordening gehandeld is in strijd met dat voorschrift, en dat de koning die goedgekeurd heeft; doch met die verordening heeft men nu niets te maken; deze adressanten dragen hunne belangen voor, terwijl de oude verordening van 1855 nog van kracht is, en Spr. gelooft dat men daaraan geene uitlegging mag geven, die daaruit niet voortvloeit, en die niet aan de wet te ontleenen is. Deze adressanten, zegt Spr., zouden dan volstrekt geen waarborg hebben, dat zij niet voor 24 maanden, of in elke gemeente voor 12 maanden zullen betalen; de Raad moet vragen wat regt is, en, is de wet duidelijk, haar toepassen zonder zich, om een met de wet strijdig besluit te nemen, te beroepen op andere stukken dan de wet of op woorden door den heer *Thorbecke*, welligt in het vuur der improvisatie, geuit. Spr. zou dus meenen dat de afschrijving aan adressanten toekomt, mits het blijke, dat zij gedurende den tijd door hen opgegeven, niet in de gemeente zijn verbleven of vertoefd hebben.

De heer *Schuller* zegt, dat de aangevoerde redenen wegens de onduidelijkheid der wet niet te weêrleggen zijn; men moet hier de redenen *pro en contra* wikken en wegen, en zien wat het zwaarste weegt, en dan hecht Spr. er zeer veel aan, dat men hier een onderscheid moet maken, want hij acht het niet zeer geschikt een algemeen beginsel aan te nemen en dat op alle rekwestranten toe te passen. Spr zou b. v. gelooven, dat een man als Dr. *Kist*, die in April de stad verlaat, zijn huis sluit, zich naar zijn buitengoed begeeft en niet terugkeert voor Oktober of November, billijke aanspraak op remissie heeft; doch als een ander ook in April de stad verlaat en zich bepaalt tot er niet meer in te slapen en in de buurt een buitengoed heeft, en dagelijks naar de stad rijdt, wekelijks twee of drie malen in zijn huis zijne vrienden spreekt enz., in een woord al de genietingen van het stadsleven en daarbij het genot van het buitengoed heeft, dan gelooft Spr. dat zoo iemand ook de inkonvenienten van zijne fortuin moet dragen en die 21 maanden belasting betalen, waarvan de heer *v. d. Heuvel* spreekt, Spr. is dus van oordeel dat tusschen zoodanige gevallen onderscheid moet gemaakt worden.

De heer *Pabst* gelooft niet dat de kwestie wordt uitgemaakt door de onderscheiding die de vorige Spr. aangeeft; het geldt de vraag, of iemand die niet in de gemeente vertoeft moet worden aangeslagen, en daarover is bij Spr. geen twijfel of het antwoord moet ontkennend zijn. Dat Burg. en Weth. op advies van den direkteur de voordragt doen om wel te laten betalen, is konsekwent met wat in de vorige verg. is voorgedragen, maar Spr. acht het konsekwent, met opzigt tot de gemeentewet, dat men niet laat betalen.

De *Voorz.* komt op tegen een enkel gezegde van den heer *de Muralt*. dat nl. de heer *Thorbecke* in het vuur der improvisatie eene uitlegging aan het artikel gegeven heeft; Spr. gelooft, dat als men dien persoon kent, men begrijpen zal dat dit niet het geval kan wezen en er is daarom meer gewigt aan zijne woorden gehecht, wijl hij na over de zaak nagedacht te hebben, eerst drie zittingen na die waarin dit punt ter sprake was gekomen, zijne uitlegging voordroeg. Wat de zaak zelve betreft gelooft Spr, dat het denkbeeld van den wetgever geweest is, dat ieder betaalt in de plaats waar hij inwoner is, doch men heeft bij dat artikel vooral daarop gestuit of nog meer gevorderd kan worden, en toen is de kwestie behandeld dat als men tijdelijk ergens vertoeft, men ook daar tijdelijk kan worden aangeslagen. Spr. zou er ook zekere onbillijkheid in zien, als, daar men toch langzamerhand meer naar de direkte belastingen overhelt, de rijkste personen het minst in de gemeente-belastingen zouden betalen omdat zij naar buiten of op reis kunnen gaan, doch al ware het nu kwestieus, is het dan, vraagt Spr., zaak, het reeds ten voordeele van rekwestranten uit te leggen en behoort men niet in overweging te nemen, dat zoo iemand bescherming voor zijn huis geniet, daarvoor uitgaven noodig zijn en het dus niet meer dan billijk is dat hij in de kosten daarvan bijdrage. Het gevoelen van den minster van binnenl. zaken, die de wet gemaakt heeft zegt Spr., geheel tegenovergesteld is aan dat van den heer *v. d. Heuvel*.

De heer *v. d. Heuvel* zegt, dat de heer *Thorbecke* geen minister van binnl. zaken meer was, toen hij voor eenigen tijd dit gevoelen uitsprak, dat dus niet, wegens dit gezegde zonder eenige bijvoeging van gronden uitgebragt, geacht kan worden dat der regering te zijn.

De heer *v. Lier* zou bij het bestaan van twijfel tot een ander gevoelen komen dan de heer *Schuller*, en dan eer genegen zijn vrijstelling te verleenen; Spr. acht dat echter ook geheel in den geest der wet, en meent dat de bedoeling van den wetgever niet geweest kan zijn de woorden: *verblijven en vertoeven*, hier gebezigd, te verwarren. De heer *Schuller* zegt Spr. heeft opgesomd de vele voordeelen door adress. genoten, doch Spr. meent dat daartegenover ook de *incommoda* moeten gesteld worden, an de gedurige verplaatsing verbonden. Spr. is van gevoelen, dat het bij de duidelijkheid der wet onregtvaardig zou zijn, geene ontheffing te verleenen, als *in facto* blijkt dat rekwestr. daarop aanspraak hebben.

De heer *de Muralt* meent mede, dat men bij twijfel niet zou mogen beslissen ten nadeele van adress. Wat hem betreft, Spr. vraagt niet wat de minister gezegd heeft, al had hij ook als minister dezelfde uitlegging gegeven aan de wet, die iedereen met zijn gezond verstand begrijpen kan, maar Spr. meent dat men zich wachten moet, zelfs in het belang der gemeentekas, willekeurig te handelen. De heer *Kist*, zegt Spr. vraagt afschrijving en zegt, dat die hem toekomt wijl hij zoo veel tijd buiten de stad is geweest; Spr. keert echter het geval eens om en stelt dat in de gemeente Beek eene gelijke bepaling bestaat als hier, dat elk die er drie maanden doorbrengt, geacht wordt inwoner te zijn, nu zal men hier zeggen, de heer *K.* woont in Utrecht waar hij vijf, en in Beek zal men zeggen, hij woont in Beek, waar hij zeven maanden des jaars verblijft; in elke gemeente zou hij gedurende 12 maanden moeten betalen; Spr. neemt eens aan, dat hij daar een buitenverblijf in eigendom heeft en hier in een huurhuis woont, en slechts tijdelijk naar Utrecht komt, en dan zou de uitlegging dat hij hier woont toch zeer willekeurig zijn, wanneer werkelijk zijn hoofdzetel is Beek, — men zal welligt zeggen hij komt op de bevolkingsregisters van Utrecht voor, maar hij komt ook voor op die van Beek, en dat daargelaten, kunnen de voorschriften op de bevolkingsregisters bij de uitlegging der wet of van de plaats. verord. op de heffing der bel. in geen aanmerking komen; de heer *de Bruyn* zegt men, woont in Rotterdam en daarom verleent men hem afschrijving voor 6 maanden, en te regt, maar nu vraagt Spr. waarom men niet konsekwent zijn en den heer *K*, hetzelfde regt toekennen zou; het lijdt bij Spr. geen twijfel of de heer *K.* zal, wanneer men daarin bezwaar maakt, voor het vervolg den raad daartoe kunnen dwingen, hij zal op de bevolkingsregisters doen aanteekenen, dat hij is gevestigd te Beek en tijdelijk verblijf komt houden te Utrecht. Waarom vraagt Spr., zou men dus nu zijn verzoek weigeren; de zaak is toch dezelfde en dezelfde redenen van billijkheid blijven bestaan.

De heer *Schuller* ziet in éénе kategorie vereenigd de heeren *Kist*, *v. Asch v. Wyck* en *v. Reede v. Oudshoorn*. daar er onderscheid tusschen den eerste en de beide laatsten is, acht Spr. het niet billijk, over aller aanvrage éénе stemming te houden en zou hij wenschen, dat over die van den heer *Kist* afzonderlijk gestemd wierd. Spr. houdt het voor een verkeerd principe, dat men, gelijk de beide vorige Spr. beweren, *in dubio* voor den adress. moet stemmen; *in dubio*, zegt hij, moet men stemmen voor de gemeente: hij gelooft, dat de leden van den raad *in dubio* de belangen der gemeente moeten voorstaan, niet die van adress. Spr. verzoekt dus eene afzonderlijke stemming. Met betrekking tot de woorden verblijven en vertoeven, meent Spr. dat die hier synoniem zijn, als hij in de wet leest, dat, als men niet een geheel jaar in de gemeente verblijft, men slechts voor zoo veel twaalfde gedeelten zal betalen als men daarin vertoefd heeft.

De *Voorz.* ziet geen bezwaar in de verlangde splitsing.

Den heer *Boer* komt het voor, dat men zich wel wachten moet in deze zaak al te spoedig op zijde te zetten de argumenten welke het dagelijksch bestuur tot de voordragt hebben genoopt. Spr. gelooft dat men op een gevaarlijken weg zou raken, door art. 245 te veel te ziften en daaraan te ruime toepassing te geven. Zoo is b. v. in de diskusie gezegd, dat elk die bewijzen kan, dat hij een tijdlang niet in de gemeente geweest is, voor dien tijd restitutie kan vragen. Spr. wil niet ontkennen, dat het mogelijk uit art. 245 te halen is, maar zou toch zeer betwijfelen of het de bedoeling kan geweest zijn van den wetgever, want dan zou iemand, die voor genoegen twee maanden op reis ging, voor dien tijd restitutie kunnen vragen, en ging men dit beginsel huldigen, dan zouden vele belastingschuldigen op hunne betaling terugkomen. Het is daarom dat Spr. zich met die ruime opvatting niet kan vereenigen. Een der Spr. heeft gezegd, dat ieder die gezond verstand bezit, den zin van het art. zeer goed kan begrijpen, doch als Spr. ziet, dat de gemeenteraad van Rotterdam op advies harer juridische kommissie besloten heeft, het in beperkenden zin op te vatten, terwijl hij hier eene tegenovergestelde meening hoort uitspreken, dan valt het niet te ontkennen, dat het art. werkelijk zeer dubieus is, en dit zoo zijnde, meent hij, dat men niet voorbij mag zien, dat men als raad der stad hare finantieele belangen moet behartigen. Begrijpt de belastingschuldige dat hij *te* veel betaald heeft, dan zal hij bij den regter beroep kunnen doen en regt krijgen. Spr. heeft hooren wijzen op de kracht en de beteekenis van het woord *verblijven*, maar als hij wel nagaat de op de wet betrekkelijke stukken, dan wordt er niet veel anders mede bedoeld dan *inwonen*, dat, zou hij denken, is *zijn*, waar iemands goederen of vermogen zich bevinden, en men door uitwendige teekenen toont dat men *gevestigd* is.

De heer *v. d. Heuvel* weet niet welke twijfel er voor de leden individueel bestaan kan; doch is van oordeel, dat als men zelf een bepaald gevoelen heeft, men dat moet opvolgen en daarvan door de stemming doen blijken.

De heer *Pabst* zegt dat bij zijn beginsel niet zoo ver uitstrekt als de heer *Boer* voordraagt, om namelijk ieder die op reis gaat niet te laten betalen, maar op dezelfden grond waarop de heer *Asch v. Wijck* restitutie vraagt, namelijk omdat hij de gemeente had verlaten, kan iemand die op reis was, ook restitutie vragen, maar hij moet ook inderdaad de gemeente verlaten en Spr. gelooft niet dat men bij dien regel met zooveel reklames zal worden lastig gevallen.

De beraadslagingen gesloten zijnde, wordt de voordragt tot afwijzende beschikking op de rekwesten der heeren *v. Asch v Wijck* en *van Reede v. Oudshoorn* met 9 tegen 8 stemmen aangenomen, tegen hebben gestemd de H.H. *v. Boetzelaer*, *v. d. Heuvel*, *Hinlopen*, *v. Cleeff*, *v. Hengst*, *Muralt*, *Pabst* en *v. Lier*; en daarentegen het voorstel van B. en W. om den heer *Kist* geen afschrijving toe te staan met 11 tegen 6 stemmen verworpen, voor hebben gestemd de H.H. *Visscher*, *Boer*, *Hinlopen*, *v. Beest*, *Schuurman* en de *Voorzitter*.

De *Voorz.* stelt nu voor den heer *Kist* in de gelegenheid te stellen te bewijzen dat hij werkelijk een gedeelte van het jaar buiten heeft doorgebragt, en zegt in antwoord op eene vraag van den heer *Schuller*, dat als dit gekonstateerd is, de raad zal beslissen, dat de afschrijving verleend zal worden.

Dit voorstel wordt zonder omvraag goedgekeurd, gelijk mede de voordragt. betreffende het 1. verzoek van den heer *v. Asch v. Wijck* tot afschrijving van twee gulden acht en twintig cents.

Wordt hierop zonder omvraag goedgekeurd eene veranderde voordragt betreffende een rekwest van *M. Overstraten* en op aanmerking van den heer *de Muralt* besloten de voordragt betreffende een rekwest van Mevr. de wed. *Koppiers*, uit te stellen tot na de beslissing op die betrekkelijk het rekwest van den heer *Kist*.

Worden goedgekeurd de kohieren der hondenbelasting voor het dienstjaar 1857.

Aan de orde is de voordragt betreffende de verplegingskosten voor behoeftige krankzinnigen, waarover de beraadslagingen worden geopend.

De heer *Pabst* heeft op de lijst namen gevonden van personen, die hem voorkomen niet behoeftig te zijn; hij wenschte dus wel te weten hoe men komt tot de beslissing, dat een patient tot hen behoort, die voor rekening van de stad komen, want hij gelooft, dat de gemakkelijkheid, om gratis in het gesticht te komen, eene te groote verlokking is, om daartoe het verzoek te doen, die men niet moet aanmoedigen.

De *Voorz.* gelooft dat de zaak hier niet bepaald te pas komt, doch zegt dat die bewijzen worden uitgegeven, gelijk de bewijzen van onvermogen, en Spr. meent dat het zeer moeijelijk is ieder in dezen te beoordeelen, als men niet afgaat op de noodige verklaringen. Hoe echter die zaak worde geregeld, zij zal geen invloed hebben op de verhouding met het geneeskundig gesticht. Dat gesticht zegt, dat honderd zestig gulden voor elk patient onvoldoende is; B. en W stellen nu voor die som te verhoogen.

De heer *Pabst* meent, dat het door hem aangevoerde punt wel te pas komt: er wordt door regenten aangetoond, dat men zoo veel armen in het gesticht brengt, zoodat de subsidie van zevenhonderd gulden niet genoeg zou zijn, om de som te betalen, die de stad minder geeft dan anderen. Men moet wel in aanmerking nemen den weg, die gevolgd wordt om iemand gratis te doen verplegen. Spr. gelooft, dat de wijkmeester en anderen, die de verklaringen van onvermogen geven, bij zulk eene belangrijke uitgave voor de stad als elke patient kost, niet beschouwd kunnen worden als zoo hoogst naauwgezet onderzoek kunnende doen. Daarom zou Spr. wenschen, dat dit punt nader door Burg. en Weth. onderzocht en aan eene regeling onderworpen werd. Het gebeurt dikwijls dat de krankzinnigen bloedverwanten hebben, die in betere omstandigheden verkeeren en dan gelooft Spr. toch dat op dezen de wettelijke en zedelijke verpligting rust om in de eerste plaats voor hen te zorgen, en zoo Spr. zich niet vergist, en hij stelt het mogelijk, dan zijn er op de lijst namen van personen, die in dat geval verkeeren.

Den *Voorz.* is het niet bekend dat op de lijst iemand voorkomt die niet onvermogend is en hij meent dat het zeer moeijelijk zou zijn den behoeftigen krankzinnigen te zeggen: gij hebt verwanten die kunnen betalen en kunt dus niet als onvermogend opgenomen worden. In alle gevallen zou men zich dan moeten bepalen tot het vragen van restitutie, want den krankzinnige kan men niet aan zijn lot overlaten. Spr. gelooft dat de wijze van onderzoek goed is, doch weet men eene betere, zij zal hem welkom zijn.

De heer *v. d. Heuvel* geeft nu eenige ophelderingen omtrent namen die tot het vermoeden van den heer *Pabst* aanleiding kunnen gegeven hebben.

De heer *Bosch* zegt, dat hij het hoogst wenschelijk zoude achten de verplegingskosten van het krankzinnigengesticht te zien teruggeven door de meer gegoede leden der familie; hij twijfelt er echter aan of die restitutien zoo geheel uit eigen beweging zullen worden betaald, hij gelooft dat men in vele familien te vergeefs die meer gegoeden zal zoeken, of wel dat men ze onbereidwillig zal vinden om dikwerf niet onaanzienlijke kosten te voldoen, in welk laatste geval men wel is waar zich tot den regter kan wenden, maar van diens uitspraken stelt hij zich weinige goede uitkomsten voor, omdat de regter, verpligt de voorschriften van het Burgerlijk Wetboek en van de armenwetten toe te passen, slechts in zeldzame gevallen teruggaaf van verplegingskosten kan gelasten. Daarenboven, zegt Spr., geldt het hier naar zijn oordeel ook een maatregel van politie, immers vele krankzinnigen worden in het gesticht opgenomen in het belang van het algemeen, tot voorkoming van ongelukken, als anderszins.

De heer *de Muralt* gelooft dat het verzoek der regenten volkomen juist is en dat het verschil tusschen hetgeen de stad Utrecht betaalt en wat bij het tarief is bepaald, te groot is. Hij kan wel begrijpen, dat als de stad vele behoeftigen daar plaatst, zij regt heeft te beproeven, of voor zulk een groot getal de kosten iets minder gesteld kunnen worden, doch meent dat als de som te hoog is, men de patienten ook elders zou kunnen plaatsen, waar de kosten minder bedragen dan *f* 190.—. Spr. kan zich echter volkomen vereenigen met het voorstel van Burg. en Weth., mits daaruit niet de verpligting voortvloeije om alle patienten voor dien prijs daarin te plaatsen.

De *Voorz.* heeft het denkbeeld aangekleefd, dat de patienten die van wege de stad in het gesticht worden geplaatst een soort van regt hebben, daar goedkoop verpleegd te worden; als de fondsen toereikend waren, had men regt gehad, ze, als in eene liefdadige instelling, er gratis in te plaatsen, nu dit echter niet het geval is, moet de stad een akkoord aangaan, doch altijd zoo goedkoop mogelijk. Spr. gelooft niet dat op regenten de verpligting rust, zoo veel patienten op te nemen, als men er in wil plaatsen, de stichtingsbrief spreekt slechts van zes, zoodat het wel mogelijk is, dat men eene overeenkomst dient te treffen, en nu vond hij het altijd beter de betrekking tusschen het stedelijk destuur en het kollegie van regenten door de subsidie van *f* 700 te bestendigen en daardoor het denkbeeld te vestigen dat het eene stedelijke instelling is, welk denkbeeld verloren zou gaan, als men die som niet gaf, als wanneer het welligt eene provinciale instelling zou worden, en daarom heeft hij met leedwezen gezien dat de meerderheid der Komm. van B. en W. het voorstel heeft moeten doen, de subsidie te laten vervallen. Spr. gelooft dat, nu regenten meer uitgeven dan zij ontvangen, men wel meer zal moeten geven, wijl zij anders zouden kunnen zeggen, dat zij niet meer wilden opnemen, dan waartoe zij verpligt waren. Spr. meent dat, eigenlijk gezegd, voor de patienten van wege de stad gedeeltelijk betaald werd door de meerdere bijdrage der patienten der hoogere klassen en dat de regenten zich slechts in hoogen nood tot het stedelijk bestuur wenden tot verhooging der toelage.

De heer *v. d. Heuvel* zegt, dat er zooveel aanzoeken van verschillende zijde inkomen, dat men niet weet waar men met de armenpatienten blijven zal, terwijl toch niemand wordt aangenomen dan die in de provincie te huis behooren. — Wat de groote kosten aangaat zegt Spr., dat te Meerenberg, gebouwd op kosten der provincie en dus niet bezwaard met de gevolgen van de aanwending dier kosten, gelijk het gesticht alhier, voor een patient der 3. klasse aanzienlijk meer betaald wordt dan hier, hetgeen vermoedelijk daarin ligt dat te Meerenberg slechts minder der 1. klasse zijn in verhouding tot die der 3. kl. In vroegere tijden was ook hier de verhouding van die der 1. klasse tot die der 3. veel voordeeliger; in den laatsten tijd is echter het getal patienten der 3. klasse zeer toegenomen, en dit niet in gelijke mate het geval zijnde met die der 1., onstond er gebrek aan fondsen. In 1856 had men een aanzienlijk nadeelig slot bij de vergelijking van ontvangsten en uitgaven van *gewonen* aard, — in dat jaar komt hier nog bij de aflossing eener obligatie van *f* 1000, en de rentebetalingen, zoodat uit die opgave duidelijk blijkt, dat de toestand van het gesticht op het oogenblik alles behalve voordeelig is, en nu is men van denkbeeld geweest dat het geen houding zoude hebben dat de stad, in wier midden die inrigting bestaat, welke mede eene niet geringe som aan belastingen opbrengt, minder betaalde dan anderen, te meer daar de gelden zoo hoog noodig zijn.

De *Voorzitter* gelooft dat men zich ook gelukkig mag achten dat de inrigting hier gevestigd is, vooral met het oog op de groote kosten, elders voor zoodanige inrigting besteed, die hier buiten bezwaar der provincie en der stad bestaat.

De heer *Boer* zegt, dat de grond tot het voorstel daarin ligt, dat men tot een meer regelmatigen toestand wenscht te komen, tot dus verre was de toestand deze: het Sted. Bestuur gaf jaarlijks eene toelage van *f* 700. Het had reeds vroeger eens, en nog voor 2 jaren zich als waarborg gesteld voor de geregelde aflossing eener leening van *f* 25000 door het gesticht gesloten, door dergelijke welwillendheden was het denkbeeld opgekomen, dat de armen der stad goedkooper mogten verpleegd worden dan anderén. Nu begreep men, bij gelegenheid dat het bestuur van het gesticht liet blijken, dat niet genoeg werd bijgedragen, dat eene nadere regeling wenschelijk scheen, en zeker was niets regelmatiger dan voor de arme krankzinnigen der stad te laten betalen volgens het tarief dat geldig is voor allen: daardoor zouden aanzienlijke grootere bijdragen uit de stadskas in dien van het gesticht moeten vloeijen, maar daarentegen meenden B. en W. ook, dat als het gesticht dat kreeg waarop het regt had, men moest ophouden met het toekennen der toelage. Ten slotte zoude bij deze schikking het gesticht nog aanmerkelijk winnen.

(*Vervolg hierna*)

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.